

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

OBSZAR REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego dotyczy gminy Włoszakowice - jednej z 7 gmin powiatu leszczyńskiego.

Obejmuje zadania inwestycyjne finansowane w całości lub części z budżetu gminy oraz zadania innych jednostek samorządu terytorialnego realizowane na terenie gminy. Efekty finansowe promocyjnej działalności samorządu gminnego Włoszakowic uwidaczniają się w przypadku pozyskiwania zewnętrznych środków na inwestycje. Pieniądze z tych źródeł w dużym stopniu umożliwiły realizację poważnych inwestycji na terenie gminy.

Plan porządkuje proces inwestycyjny w gminie, optymalizuje zakres rzeczowy potrzeb inwestycyjnych w stosunku możliwości finansowych oraz wskazuje źródła finansowania inwestycji. Ponadto plan ułatwia komunikację społeczną między władzami gminy a społecznością lokalną, uczestniczącą w planowaniu rozwoju gminy.

OKRESY REALIZACJI PLANU LOKALNEGO

Plan rozwoju lokalnego gminy Włoszakowice obejmuje lata 2004 – 2013, z podziałem na dwa etapy realizacyjne:

I etap realizacji obejmuje lata 2004 – 2006

II etap realizacji obejmuje lata 2007 – 2013

II. AKTUALNA SYTUACJA PRZYRODNICZA I SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM PLANEM

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1 POŁOŻENIE GMINY

Gmina Włoszakowice położona jest w południowo – zachodniej części województwa Wielkopolskiego i jest jedną z 226 gmin leżących w jego granicach. Administracyjnie Gmina należy do powiatu leszczyńskiego, obejmując jego północno – zachodnie obszary i granicząc z następującymi gminami:

od południa – z gminami Wschowa i Świąciechowa

od zachodu – z gminą Wijewo

od północy – z gminami Przemęt i Śmigiel

od wschodu – z gminą Lipno

Siedzibę Gminy stanowi miejscowość Włoszakowice, która liczy 3035 mieszkańców. Natomiast całą gminę zamieszkuje około 8500 tysięcy mieszkańców, jednak ze względu na walory turystyczne liczba ta wzrasta w okresie letnim do około 15000 osób. Miejscowość położona jest w odległości około 20 km od miasta Leszna oraz około 100 km od większego ośrodka miejskiego, jakim jest miasto Poznań.

1.2 LOKALNA STATYSTYKA I CHARAKTERYSTYCZNE CECHY GMINY

- Powierzchnia gminy wynosi 127 km²
- Ludność gminy liczy 8 500 osób, w tym same Włoszakowice zamieszkuje 3035 osób
- Sieć osadniczą tworzy 13 wsi sołeckich: Włoszkowice, Bukówiec Górny, Dominice, Grotniki, Dłużyna, Zbarzewo, Jezierzycy Kościelne, Sądzia, Krzycko Wielkie, Boguszyn, Boszkowo, Charbielin i Skarżyn
- Ciekawy i urozmaicony charakter ukształtowania powierzchni, liczne jeziora, jedno z największych w okolicy skupisk leśnych,

- Skuteczne działania samorządu gminnego w sprawie pozyskiwania dotacji z funduszy przedakcesyjnych i pomocowych Unii Europejskiej
- Funkcje Gminy:
 - rolnictwo oraz turystyka i rekreacja
- Dostępność komunikacyjna:
 - w ruchu kołowym – przez teren gminy przebiegają drogi powiatowe: o łącznej długości 61,1 km; najdłuższymi z nich są odcinki dróg Leszno-Włoszakowice (9,6 km), Włoszakowice-Morownica (6,9 km) oraz Śmigiel-Gołanice (6,8 km)
 - w ruchu kolejowym – leży na trasie Wolsztyn – Leszno

1.3 RYS HISTORYCZNY

Najdawniejsze ślady działalności człowieka na naszym terenie tak jak też w całej północnej Wielkopolsce, pojawiły się o wiele później niż na południu co było przyczyną dłuższego zalegania lodowca glacjału bałtyckiego. Pojawienie się pierwszych gromad łowców i zbieraczy na dzisiejszych obszarach gminy Włoszakowice datuje się na okres mezolitu (8000 – 3500 lat p.n.e.). Ślady te odkryto w Grotnikach i Dłużynie na wzniesieniach nadjeziornych. Typowe dla tego okresu znaleziska to m.in. krzemienne skrobaczki, rylce oraz igielkowe i dłutowe groty strzał. Z późniejszych okresów pochodzi wiele cennych znalezisk, jak chociażby toporki i motyka z piaskowca gładzonego (okres neolitu), toporki facetowane i wisiołek kamienny (wczesna epoka kamienna), brązowe siekierki ze skrzydełkami (okres brązu). Różnorodna ceramika, paciorki z niebieskiego szkliwa i brązowe szpile ze spiralnymi tarczami (epoka żelaza).

Okres średniowiecza to formowanie się układów społecznych na bazie osad opolnych, następuje rozwój rolnictwa opartego na orce sprzężajnej oraz wyodrębnienie się rzemiosła. W ówczesnych czasach ludność zamieszkująca obecne tereny gminy wchodziła w skład niewielkiego plemienia, którego nazwy nie podają żadne dostępne źródła historyczne, zajmującego terytorium między linią Obry a Śląskiem. Na tym obszarze, którego ośrodkiem opolnym był Przemęt, znajdowało się 5 – 6 pól oraz gródki obronne na przeprawach między jeziorami. W połowie X wieku tereny te zostały przejęte przez tworzące się państwo Polan. Schyłek średniowiecza był okresem stopniowego umacniania się władzy centralnej oraz rozszerzania się wiary chrześcijańskiej, czego skutkiem było tworzenie spójnych ośrodków administracji państwowej i kościelnej. W II połowie XII wieku powstała parafia w Charbielinie, obejmując między innymi tereny obecnej gminy Włoszakowice. Jednak w wieku XIII i XIV następuje odłączenie się niektórych wsi; Boguszyna, Bukówca, czy Włoszakowic. Zaczęły one tworzyć małe 1 – 2 wioskowe parafie z drewnianymi kościołkami.

Na przełomie XV i XVI wieku zaczął się proces formowania gospodarki folwarczno – pańszczyźnianej. Stratyfikacja społeczna prowadziła do wzrostu

obszarowego i wzbogacania się folwarków szlacheckich i duchownych kosztem wzrastającego obciążania chłopów pańszczyzną sprzężającą, pieszą na rzecz panów. Folwarki nastawione były przede wszystkim na produkcję zbóż z kolei w mniejszym stopniu na hodowlę bydła i trzody chlewnej, następował rozwój sukiennictwa w pobliskich miastach np. Wolsztynie, Kościanie i Śmiglu. Wiek XVII to niszczący nasz kraj najazd Szwedzki i związane z nim zniszczenia, rabunki i zarazy, a także okres konfederacji barskiej. Był to czas upadku sfery gospodarczej. Wśród istotniejszych wydarzeń końcowego okresu Rzeczypospolitej Szlacheckiej na terenie Gminy była działalność Komisji Edukacji Narodowej, która przyczynił a się do podniesienia poziomu oświaty wśród ludności chłopskiej. Obok funkcjonującej od XIV wieku szkoły w Charbielinie, powstały szkółki parafialne w Bukówcu, Włoszakowicach, Krzycku i Zbarzewie.

W styczniu 1793 roku zgodnie z decyzjami powziętymi w trakcie podziałów ziem polskich podczas drugiego rozbioru Polski wojska pruskie wkroczyły do Wielkopolski i zajęły również tereny dzisiejszej gminy Włoszakowice. Tereny te weszły w skład powiatu wschowskiego i liczył ówczasnie prawie 50 tys. mieszkańców. W tym okresie nastąpiło dalsze pogorszenie się sytuacji gospodarczej zamieszkującej obszary tych terenów, przede wszystkim w wyniku wprowadzenia dużych obciążeń podatkowych.

Powstanie Listopadowe oraz Wiosna Ludów 1848 roku to okres mało istotny dla tych terenów zwłaszcza w wyniku nieudolności organizacyjnych. Ludność skupiała uwagę na polepszeniu własnej sytuacji poprzez poprawę warunków uwłaszczenia i regulacji gruntów między wsi a dworem jako podstawy warunków życia. Jednak na poprawę sytuacji gospodarczej w wieku XIX wpłynęła budowa kolejowych szlaków komunikacyjnych. W 1856 roku powstała linia kolejowa Poznań – Wrocław, w 1857 roku Leszno – Głogów, a w 1895 roku najważniejsza dla okolicy linia Leszno – Wolsztyn.

Dochodzące wiadomości o przebiegu rewolucji w Rosji i Niemczech oraz o tworzeniu władz Polskich w Królestwie i Galicji pobudziły ruch niepodległościowy na

ziemiach zaboru pruskiego. Zorganizowany we Wschowie wielki wiec wznoszący hasła przyłączenia do Polski całej ziemi wschowskiej musiał spotkać się z natychmiastową reakcją okupanta. Nastąpiła fala aresztowań polskich działaczy niepodległościowych, co ostatecznie doprowadziło do starć zbrojnych pomiędzy stroną polską i niemiecką. Dnia 6 stycznia 40 uzbrojonych żołnierzy niemieckich przyjechało do Włoszakowic w celu zaaresztowania znanego na tych terenach patrioty niechętnemu władzom niemieckim ks. Józefa Górnego. Jednak ten ostrzeżony zdążył się ukryć. W nocy z 6 na 7 stycznia wybuchło powstanie przeciwko antyniemieckie, którego początkowym skutkiem było zajęcie gminnego komisariatu, posterunku żandarmerii, poczty oraz nadleśnictwa. W dniu 8 stycznia 1919 roku dochodzi do potyczki na terenie Włoszakowic, w której Niemcy ponoszą kolejne straty. W dniu 11 stycznia Niemcy ostrzelali Bukówiec Górny, w tym samym dniu powstańcy z Bukówca Górnego wymaszerowali do Gołanic i Krzycka Małego, które zajęli, zaś oddział powstańczy z Włoszakowic zajął Leśniczówkę Krzyżoweic i posuwał się w kierunku Zbarzewa przeciw atakującym Niemcom ze Wschowy. Powstańcy nie zauważyli we mgle pozycji nieprzyjaciela pod Zbarzewem, a Niemcy wykorzystując sytuację otworzyli ogień i otoczyli szwadronem powstańców i a następnie w barbarzyński sposób zamordowali 6 powstańców. Na miejscu tej najkrwawszej potyczki 3 czerwca 1923 roku postawiono pomnik, który po zniszczeniu przez hitlerowców w czasie okupacji został po wojnie odbudowany i jest jednym z ważnych Miejsc Pamięci Narodowej w gminie Włoszakowice.

II wojna światowa rozpoczęła się dla mieszkańców gminy 3 września 1939 roku. Kiedy niemieckie formacje wkroczyły do Zbarzewa, a następnie zajęły tereny całej gminy. Rozpoczęły się masowe aresztowania działaczy politycznych i społecznych, dokonywano potajemnych mordów lub wywożono ludność do więzień śląskich, obozów koncentracyjnych i katowni w Forcie VII w Poznaniu. Dokonywano również wysiedleń ludności polskiej zasiedlając te tereny ludnością z obszarów Niemiec. Okupacja na tych terenach trwała 5 lat, a ostatni Niemcy opuścili te tereny w styczniu 1945 roku. Chwilę wyzwolenia spod okupacji hitlerowskiej doświadczyło niewielu mieszkańców gminy. Ponadto były to tereny gospodarczo zrujnowane i pozbawione jakiegokolwiek władzy, co sprzyjało zachowaniom anarchistycznym.

2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

2.1 WARUNKI NATURALNE – POŁOŻENIE PRZYRODNICZE GMINY

Tereny gminy Włoszakowice położone są na skraju Wysoczyzny Leszczyńskiej, przechodzącej w Obniżenie Obrzańskie. Wyniesienie obszarowe wynosi od 126 m n.p.m. w okolicach Jezierzyc Kościelnych i 104 m n.p.m. powierzchni Jeziora Gołanickiego, do obniżenia 61,8 m n.p.m. nad Jeziorem Dominickim. Położenie gminy na krawędzi przejściowej rzutuje na ciekawy i piękny charakter ukształtowania powierzchni, w znacznej części zalesiony, nadając jej wysokie walory turystyczno – rekreacyjne. Interesujące ukształtowanie powierzchni tereny te zawdzięczają ostatniemu zlodowaceniu tzw. „bałtyckiemu”. Na obszarze gminy kończy się zasięg jezior rynnowych, stanowiących ozdobę krajobrazu Niziny Wielkopolsko – Kujawskiej.

Jest to obszar o dużych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, na które składają się:

- interesująca i niezwykle urozmaicona rzeźba terenu
- duża ilość jezior połączonych kanałami z jeziorami gmin ościennych
- występowanie jednego z większych skupisk leśnych w okolicy
- występowanie szlaków turystycznych umożliwiających wycieczki piesze lub rowerowe
- dobrze rozwinięta baza noclegowo – gastronomiczna w miejscowości Boszkowo – Letnisko mieszcząca się nad Jeziorem Dominickim
- liczne pomniki przyrody oraz liczne zabytki architektoniczne na terenie Gminy
- park krajobrazowy na obszarze Gminy

Pod względem budowy geologicznej najstarsze twory, należące do triasu, zalegają w postaci łupków na głębokości 260 – 166 m poniżej poziomu morza. Na nich z kolei zalegają twory okresu trzeciorzędowego, reprezentowane przez piaski, ily i węgiel brunatny, którego grube pokłady wykryto w okolicach Dominic. W okresie

plioceńskim powstały na łąkach wielkie zbiorniki wód podziemnych wykryte w czasie odwiertów na Ujazdowie.

2.2 WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

WODY POWIERZCHNIOWE

Na obszarze gminy Włoszakowice znajduje się 7 jezior, które przede wszystkim decydują o atrakcyjności turystycznej omawianych obszarów. Największe w Gminie jezioro – Dominickie (380 ha), położone jest w miejscowości Boszkowo – Letnisko. Jest ono jeziorem posiadającym pierwszą klasę czystości wód.

Pozostałe jeziora to:

- Jezioro Zapowiednik – 40 ha
- Jezioro Krzyckie – łączna powierzchnia 61 ha – na terenie Gminy 15,19 ha
- Jezioro Krzywce – 11 ha
- Jezioro Boszkowskie Wielkie – 75,1 ha
- Jezioro Boszkowskie Małe – 30,8 ha
- Jezioro Buckie – 17,2 ha

Specyfikę tych jezior stanowić może to, że łączą się kanałami z jeziorami gmin ościennych, co umożliwia spływy kajakowe, obok takich atrakcji dla turystów jak doskonałe warunki do uprawiania windsurfingu, żeglowania oraz innych sportów wodnych.

WODY PODZIEMNE

Stosownie do budowy geologicznej tutejszego obszaru możemy wyróżnić trzy zasadnicze poziomy zbiorników wód podziemnych:

- na łąkach płoceńskich
- związane z formacją węgla brunatnego
- na podłożu kredowo – jurajskim

Wody te wpływają na stan jezior na tych obszarach i decydują o ich istnieniu jak i poziomach, ponieważ za wyjątkiem strumienia wypływającego z Machcina i zasilającego jezioro Boszkowskie Wielkie. Brak jest natomiast poważniejszych wód bieżących.

Największe źródła znajdują się w jeziorach Krzywce, Zapowiednik, Brzeźnia oraz w pobliskim Zaborówcu, gdzie są wykorzystywane przez Ośrodek Zarybieniowy PZW Zielona Góra.

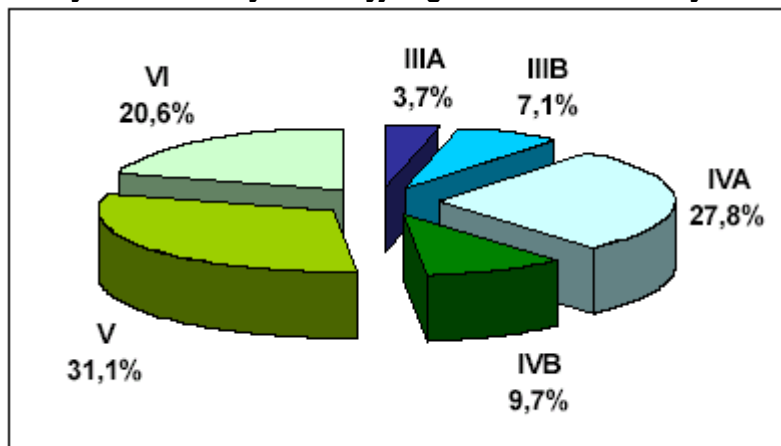
2.3 GLEBY

Warunków naturalnych i glebowych występujących na terenie gminy Włoszakowice nie można zaliczyć do korzystnych dla produkcji rolnej. Decyduje o tym przede wszystkim typ i jakość gleb występujących na tym terenie. Ponad połowa gruntów na terenie Gminy należy do najgorszych klas pod względem jakości gleby. Dodatkowo gleb o najlepszej charakterystyce pod względem możliwości upraw, zaliczanych w Polsce do klas I i II na obszarze Gminy brakuje.

Jeśli opisujemy wartość bonitacyjną ziem na terenie gminy Włoszakowice okazuje się, że klasyfikuje się mniej więcej tak, że 20,6% gruntów zalicza się do VI klasy bonitacyjnej, kolejne 31,1% to klasa V. Dalsze 3,7% to gleby o klasie III A obok 7,1% gleb o klasie bonitacyjnej III B. Ostatni rodzaj gleb występujących na terenie Gminy to odpowiednio 27,8% ziem o klasie bonitacyjnej IV A oraz 9,7% o klasie IV B.

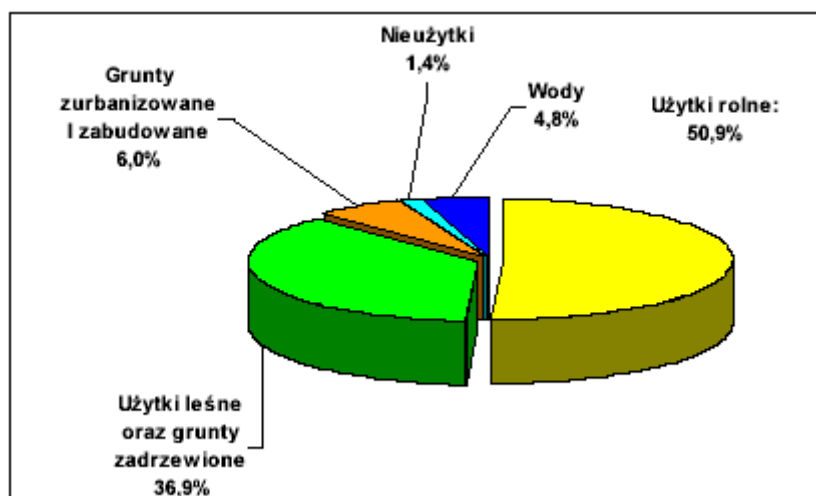

Wykres 2.1 Klasy bonitacyjne gleb na terenie Gminy

Z ogólnej powierzchni Gminy tylko 50,9%, czyli 6.476 ha, zajmują użytki rolne, z czego 5.463 ha (84% powierzchni użytków rolnych) stanowią grunty orne, blisko 809 ha (12,5%) przeznaczonych jest na łąki, 127 ha (2%) wynosi powierzchnia pastwisk, a 77 ha (1%) stanowią sady. Charakterystyczna dla Gminy jest duża i wciąż rosnąca ilość terenów leśnych, stanowiących, aż 37% (4690 ha) ogólnej powierzchni gminy Włoszakowice. Pod tym względem badana jednostka zalicza się do przodujących w województwie.

Wykres 2.2 Zróżnicowanie gruntów na terenie Gminy

2.4 LASY I TERENY ZIELONE

Lasy i grunty leśne na terenie gminy Włoszakowice zajmują obszar 4.512 ha. Grunty te zajmują około 37,6% ogólnej powierzchni Gminy. Pod względem zadrzewienia i zakrzewienia obszar jest bardzo zróżnicowany. Występują między innymi:

- ❖ sosna z niewielkim udziałem brzozy, dębu, akacji i modrzewia, a w miejscach podmokłych olchy i osiki – leśnictwa Koczury, Papiernia i Tłucznia
- ❖ buk i szereg lasów mieszanych – leśnictwa Krzyżowiec i Mścigniew
- ❖ rezerwat grabów oraz starych sosen i olch – na skarpie Jeziora Trzebidzkiego
- ❖ krzewy takie jak: czarny bez, czeremcha, tarnina
- ❖ czarne jagody, borówki, poziomki

Drzewostan lasów prywatnych jest przede wszystkim sosnowy z niewielką domieszką brzozy i akacji.

Rośliny chronione na obszarze Gminy to:

zawilce i przylaszczki nad Jeziorem Trzebidzkim
bluszcz w lasu w Grotnikach
pewnik europejski koło Sądzi, Tłuczni oraz Dłużyny
widłaki w lasach Koczur i Mścigniewa
przebiśniegi, konwalie, miodunka, sasanka

Przemęcki Park Krajobrazowy

W 1989 roku Wojewódzka Rada Narodowa w Lesznie podjęła uchwałę w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego. Wyróżniono wtedy m. in. Obszar Przemęcko – Wschowski o powierzchni około 412 km², z którego części miał zostać utworzony w perspektywie park krajobrazowy. Rozporządzeniem nr 115/91 z dnia 25 listopada 1991 roku wojewoda leszczyński utworzył Przemęcki Park Krajobrazowy o powierzchni 21.450 ha na terenach czterech gmin: Przemęt, Włoszakowice, Wijewo, Wschowa. Park położony jest w północno – zachodniej części województwa, na granicy Pojezierza Lubuskiego i Pojezierza Wielkopolskiego, na południowej granicy zasięgu stadiału leszczyńskiego ostatniego zlodowacenia.

Pomniki przyrody jakie można spotkać na terenach gminy Włoszakowice, to:

- ❑ platan klonolistny w parku we Włoszakowicach liczący ok. 800 lat, stanowi jeden z 3 egzemplarzy na terenie kraju
- ❑ lipa drobnolistna w parku w Zbarzewie
- ❑ 3 lipy drobnolistne przy kościele we Włoszakowicach
- ❑ stare dęby przy leśniczówce Krzyżowiec i szosie Włoszakowice – Brenno
- ❑ lipy przy drodze do Kargowej, kościele w Dłużynie oraz w Krzycku Wielkim i Boguszynie

Świat zwierząt na terenie gminy Włoszakowice również charakteryzuje się ogromnym zróżnicowaniem. Wśród ssaków zamieszkujących tereny Gminy należy wymienić: zające, sarny, jelenie, dziki, lisy, borsuki, tchórze, łasice. Środowisko ptaków reprezentowane jest przez żurawie, czaple, bociany, kaczki, bąki, czajki itd. Poza tym w wyniku zatrucia wód nieustannie zmniejsza się liczba płazów, gadów. Zmalał także rybostan zwłaszcza gatunków szlachetnych. Jednak największy ubytek nastąpił w świecie owadów, czego główną przyczyną jest stosowanie w rolnictwie na coraz większą skalę chemicznych środków ochrony roślin, opylania lasów z samolotów oraz ogólnego zanieczyszczenia powietrza spalinami i ich pochodnymi.

2.5 SUROWCE NATURALNE

Na terenie gminy występują następujące surowce mineralne:

- Węgiel brunatny, którego grube pokłady wykryto w okolicach wsi Dominice
- Piaski oraz żwiry wykorzystywane na potrzeby lokalne dla budownictwa i drogownictwa
- Gliny oraz ruda darniowa - pokłady znajdują się przede wszystkim w okolicach Grotnik, lecz ze względu na niską zawartość żelaza nie ma ona znaczenia gospodarczego

2.6 WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar Gminy Włoszakowice podobnie jak tereny całej Niziny Wielkopolskiej znajduje się pod wpływem powietrza znad Oceanu Atlantyckiego. Charakterystyczne dla tego rodzaju klimatu jest brak wyraźnego rozgraniczenia na pory roku. Występują także duże skoki temperatury, nasłonecznienia oraz opadów. Roczna suma opadów na terenie Gminy jest bardzo niska, co jest główną przyczyną deficytu wodnego wraz z charakterystycznym położeniem w okolicach Obniżenia Obrzańskiego, co stanowi dodatkowy problem, gdyż następuje spływ wody opadowej i wód topniejących śniegów na tereny „obniżeń”. Znaczne zmiany klimatyczne w ostatnich latach dotknęły także terenów Gminy w wyniku, których mamy do czynienia z łagodnymi zimą i wczesnymi wiosnami.

2.7 OCENA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO:

- Urozmaicona rzeźba terenu z zespołem unikalnych form, znaczny udział lasów i jezior, to główne kryteria decydujące o atrakcyjności krajobrazu dla rozwoju turystyki i rekreacji
- Jeziora na terenie gminy Włoszakowice pełnią nie tylko funkcję krajobrazową, ale także funkcję kąpielisk, co przy odpowiednim zagospodarowaniu i rozbudowie bazy noclegowej podniesie atrakcyjność terenu

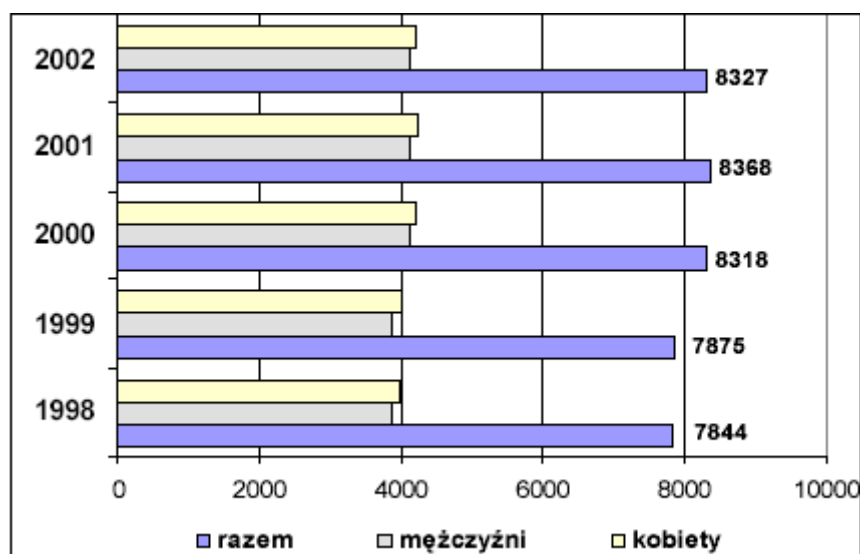
- Brak gleb o dobrej klasie bonitacyjnej przesądza o typowo turystycznej funkcji gminy. Gmina Włoszakowice nastawiona jest przede wszystkim na pozyskiwanie środków, także od inwestorów zewnętrznych chcących inwestować w branżę turystyczną
- Walory kulturowe i przyrodnicze na terenie gminy muszą być uzupełnione zespołem urządzeń i instytucji, bez których przyrodnicze i kulturowe atrakcje pozostałyby niewykorzystane

3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

3.1 LICZBA I STRUKTURA LUDNOŚCI

Gminę Włoszakowice według danych Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2004 roku zamieszkuje 8.562 osób. Natomiast gęstość zaludnienia jest bardzo niska, gdyż wynosi ona 67 osób na 1 km², gdzie średnia krajowa klasyfikuje się w granicach około 120 osób na 1 km². Poniższy wykres prezentuje zmiany liczby ludności od 1998 roku do stanu na koniec roku 2002.

Wykres 3.1 Dynamika demograficzna w gminie Włoszakowice

Zaprezentowany powyżej wykres wskazuje na wzrost liczby ludności na terenie gminy Włoszakowice szczególnie w latach 1998 – 2001. Natomiast w roku 2002

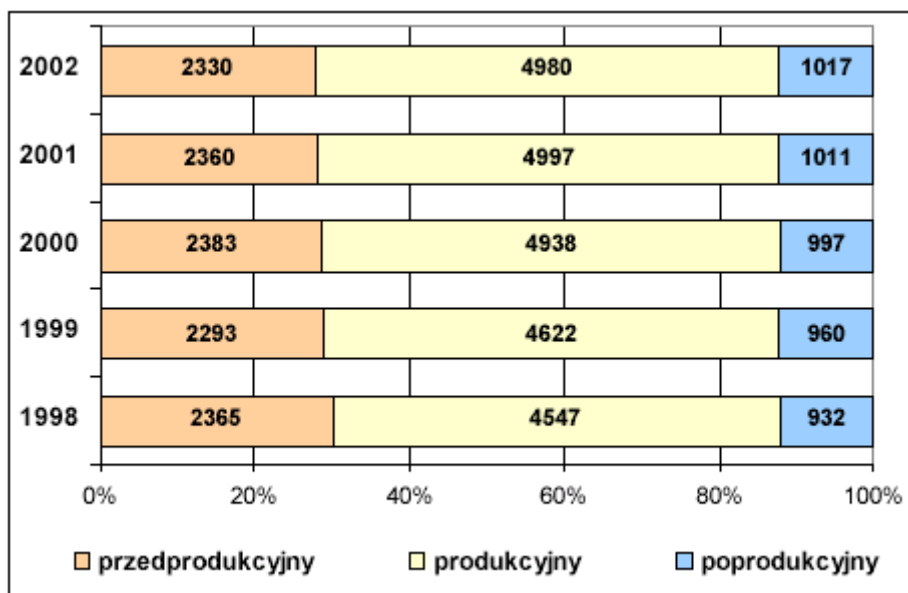
zauważalny jest niewielki spadek pod tym względem. W dwóch ostatnich latach ponownie nastąpił zauważalny wzrost mieszkańców.

Poniższa tabela prezentuje podział ludności gminy Włoszakowice według płci i wieku.

Tabela 3.1 Ludność gminy Włoszakowice według płci i wieku

Grupy wiekowe	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	Osoby	Struktura	Osoby	Struktura	Osoby	Struktura
Ogółem	8,491	100,00%	4,309	100,00%	4,182	100,00%
0 - 2 lat	215	2,53%	107	2,48%	108	2,53%
3 - 6 lat	445	5,24%	219	5,08%	226	5,24%
7 - 16 lat	1,308	15,40%	654	15,18%	654	15,40%
17 - 19 lat	474	5,58%	243	5,64%	231	5,58%
20 - 24 lat	752	8,86%	369	8,56%	383	8,86%
25 - 39 lat	1,894	22,31%	930	21,58%	964	22,31%
40 - 59 lat	2,200	25,91%	1,095	25,41%	1,105	25,91%
60 - 64 lat	257	3,03%	132	3,06%	125	3,03%
65 - 69 lat	284	3,34%	159	3,69%	125	3,34%
70 - 79 lat	452	5,32%	264	6,13%	188	5,32%
pow. 80 lat	210	2,47%	137	3,18%	73	2,47%

Wykres 3.2 Ludność gminy Włoszakowice – podział na wiek przed-, po- i produkcyjny

Powyższy wykres wskazuje jednoznacznie na proces starzenia się populacji osób zamieszkujących teren gminy Włoszakowice. W latach 1998 – 2002 wzrasta

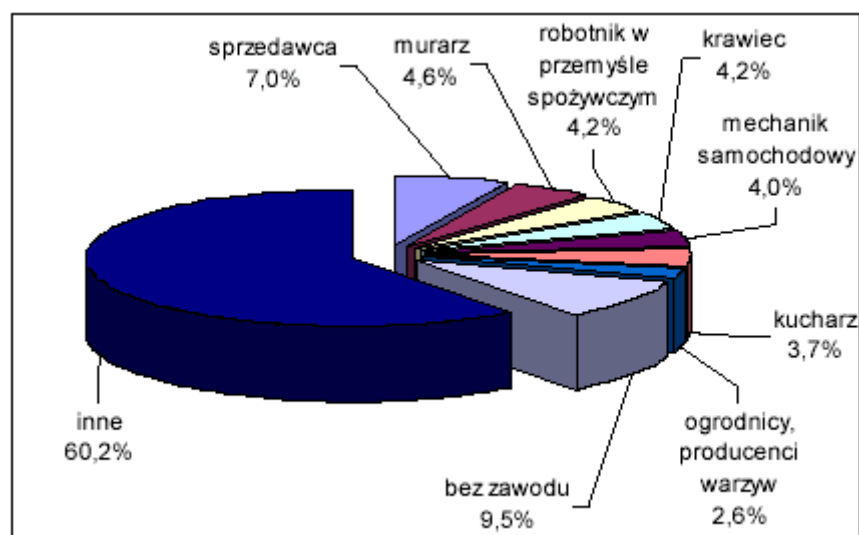
ilość osób nie tylko w wieku poprodukcyjnym – tutaj skala zmian na przestrzeni kilku lat, które obejmuje wykres wzrasta o 85 osób – ale następuje, także proces powiększania się liczby osób stanowiących potencjalnych uczestników rynku pracy w wieku produkcyjnym.

3.2 BEZROBOCIE

Dane z końca 2003 roku wskazywały, że na terenie gminy Włoszakowice zarejestrowanych było 455 osób bezrobotnych, z czego większość wśród nie pracujących stanowiły kobiety – 53% ich ogólnej liczby. Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie informował również, że ponad 82% z ogólnej liczby osób bezrobotnych zamieszkujących obszar Gminy, to osoby uprzednio pracujące – 375 osób. Wśród nich znalazło się około 30 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Poniżej przedstawiony zostanie wykres obrazujący bezrobocie wśród mieszkańców Gminy na tle reprezentowanych przez nich grup zawodowych.

Wykres 3.3 Bezrobotni według reprezentowanych zawodów

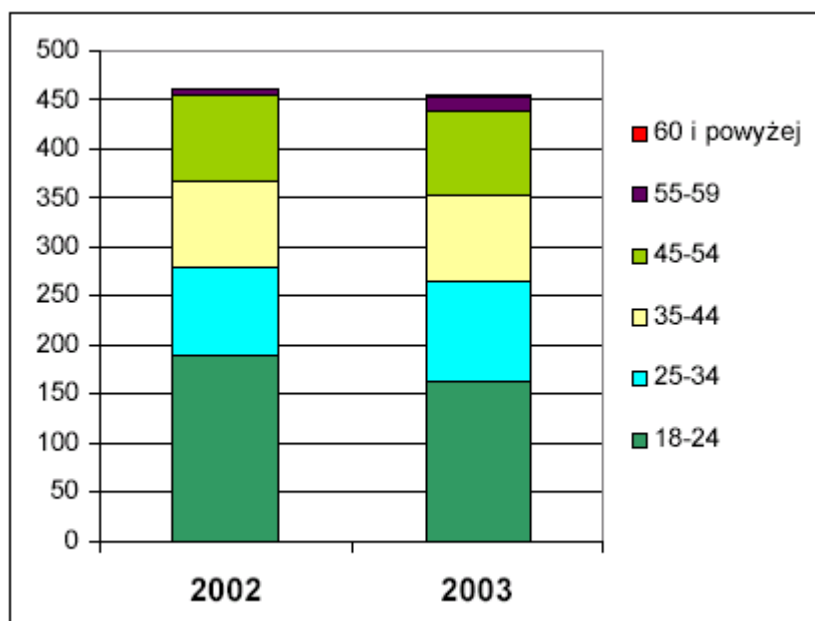

Zapewne niepokojącym zjawiskiem na obszarze gminy Włoszakowice jest problem bezrobocia wśród ludzi młodych. Największy odsetek bezrobotnych to osoby w wieku od 18 – 24 lat. Sytuacja ta w poprzednim 2003 roku nieznacznie poprawiła

się ponieważ w porównaniu do roku 2002 nastąpił około 5% spadek osób bezrobotnych w omawianej grupie. Wśród pozostałych grup wiekowych liczba osób bezrobotnych oscyluje w granicach 20%.

Wykres 3.4 Struktura bezrobotnych według wieku

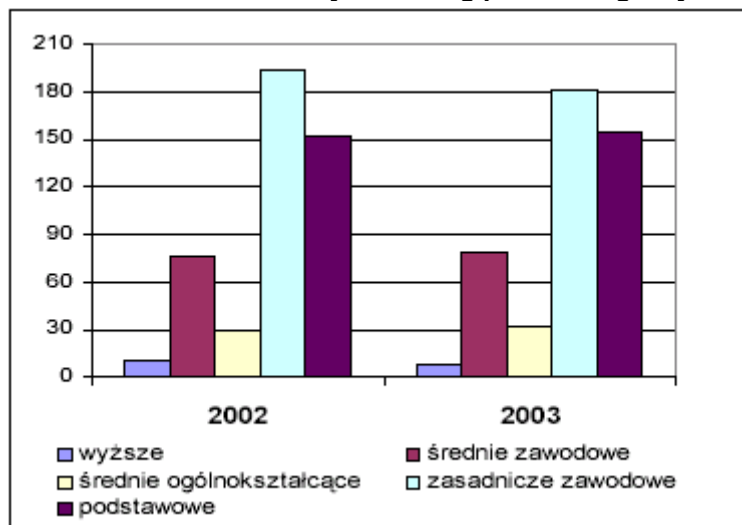

Zjawisko bezrobocia jest powszechne wśród absolwentów szkół wchodzących na rynek pracy. Jest to sytuacja na pewno niekorzystna dla ludzi młodych, ale także niebezpieczna pod względem społecznym, gdyż może to budzić głębokie frustracje wśród ludzi i prowadzić do różnego rodzaju zachowań aspołecznych.

Kolejny wykres dotyczy stopnia bezrobocia w zależności od posiadanego wykształcenia.

Wykres 3.5 Struktura bezrobotnych według posiadanego wykształcenia

Zauważamy, że bezrobotni w tej grupie to głównie osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym. Stanowią, aż 75% wszystkich bezrobotnych, z czego 34% to osoby z wykształceniem podstawowym, a dla dopełnienia 41% stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Znaczne bezrobocie występuje również wśród osób z wykształceniem średnim zawodowym. Natomiast w pozostałe grupy zjawisko bezrobocia dotyka w znikomym stopniu.

3.3 PODSUMOWANIE

Ocena procesów demograficznych w gminie oraz sytuacja występująca na lokalnym rynku pracy pozwoliła na określenie atutów i słabości w tych dziedzinach:

Pozytywne tendencje w sferze demograficznej i na rynku pracy:

- Dobrze funkcjonująca i rozwijająca się sfera działalności gospodarczej, 103,3 podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców
- Duża ilość podmiotów gospodarczych na terenie Gminy i podjęcie z nimi współpracy może wpływać na pozyskanie finansów dla realizacji zadań zamierzonych przez Gminę

Negatywne tendencje w sferze demograficznej i na rynku pracy:

- proces starzenia się ludności na terenie gminy
- niskie kwalifikacje wolnych zasobów pracy (przewaga bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym)
- wysokie bezrobocie wśród ludzi młodych
- występowanie bezrobocia długofalowego wśród mieszkańców Gminy

4. GOSPODARKA

4.1 PODMIOTY GOSPODARCZE

Według stanu na koniec 2003 roku na obszarze Gminy działalność gospodarczą prowadziło 877 podmiotów.

Do największych firm na terenie gminy Włoszakowice należą:

- ❖ Werner Kenkel Sp. z o.o. – Krzycko Wielkie
- ❖ „HERMES” Sp. z o.o. – Włoszakowice
- ❖ Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe „PALIMEX” Sp. z o.o. – Włoszakowice
- ❖ Wytwórnia Opakowań Wojciech Kenkel – Grotniki
- ❖ Przedsiębiorstwo Produkcyjno–Handlowe–Usługowe Paweł John – Grotniki
- ❖ Tartak „STEFAN” Sp. j. P. Cieślak, J. Cieślak – Włoszakowice
- ❖ Zakład Produkcyjno – Handlowo – Usługowy i Gastronomiczny Tadeusz Witkiewicz – Włoszakowice
- ❖ Firma Produkcyjno – Usługowa, Zakład Pracy Chronionej Marek John – Włoszakowice
- ❖ „WODSTAL” J.Gąd P. Gąd – Włoszakowice
- ❖ Firma Handlowo – Usługowa Paweł Walkowiak – Włoszakowice
- ❖ LUKE’S TOMATOES Ogrodnictwo Łukasz Kaminiarz – Włoszakowice
- ❖ Firma Transportowa „MITRANS” – Krzycko Wielkie
- ❖ Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” - Włoszakowice

Ponadto dane z końca 2003 roku wskazują, iż na terenie gminy działały 1 restauracja, 3 puby i 1 kawiarenka internetowa. Usługi dla ludności gminy Włoszakowice świadczą także dwa Urzędy Pocztowe mieszczące się we Włoszakowicach i Bukówcu Górnym. Na terenie gminy funkcjonuje Bank Spółdzielczy we Włoszakowicach z Punktem Kasowym w Krzycku Wielkim. Swoje usługi świadczą również 4 stacje paliw oraz około 100 sklepów.

Tabela 4.1 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Gminy

Podmioty gospodarcze w rejestrze gminy	LATA				
	1999	2000	2001	2002	2003
Razem, w tym:	585	686	779	830	877
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	5	5	5	5	7
Transport, komunikacja	52	67	77	85	87
Handel, handel detaliczny, naprawy	163	175	201	213	220
Budownictwo	127	145	154	161	171
Inne usługi handlowe	195	249	295	316	341
Oświata, ochrona zdrowia	15	16	17	20	21
Przemysł i wytwórstwo	28	29	30	30	30

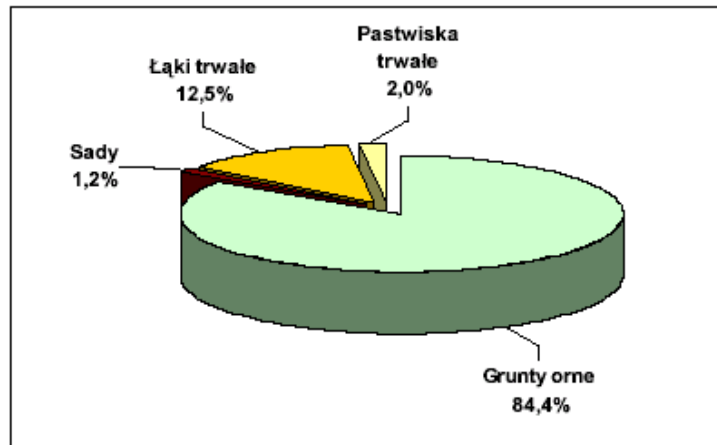
Na terenie Gminy następuje również stały wzrost jednostek w zakresie działalności gospodarczej. Obecnie na 1.000 mieszkańców gminy Włoszakowice 103,3 podmiotów gospodarczych.

4.2 ROLNICTWO

Warunków naturalnych i glebowych występujących na terenie gminy Włoszakowice nie można zaliczyć do korzystnych dla produkcji rolnej. Decyduje o tym przede wszystkim typ i jakość gleb, występujących na tym terenie. Ponad połowa gruntów na terenie Gminy należy do najgorszych klas pod względem jakości gleby. Dodatkowo gleb o najlepszej charakterystyce pod względem możliwości upraw, zaliczanych w Polsce do klas I i II na obszarze Gminy brakuje.

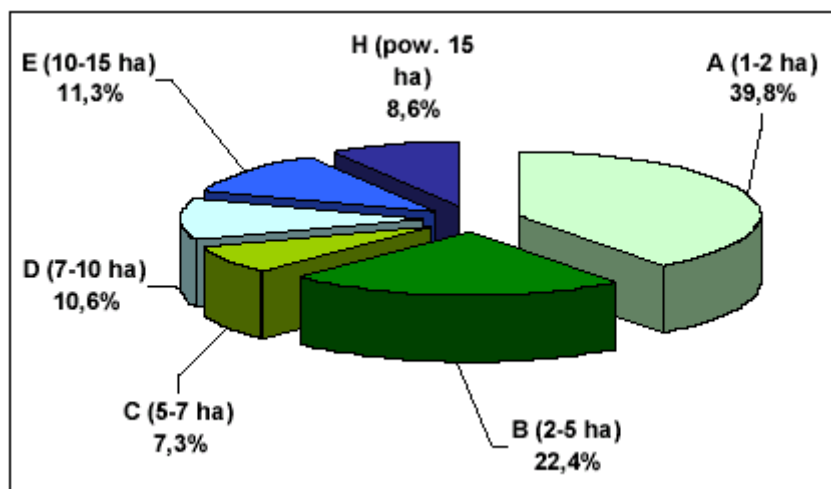

Wykres 4.1 Zróżnicowanie użytków rolnych w Gminie Włoszakowice

Z ogólnej powierzchni Gminy tylko 51%, czyli 6.476 ha, zajmują użytki rolne, z czego 5.463 ha (84% powierzchni użytków rolnych) stanowią grunty orne, blisko 809 ha (12,5%) przeznaczonych jest na łąki, 127 ha (2%) wynosi powierzchnia pastwisk, a 77 ha (1%) stanowią sady. Charakterystyczna dla Gminy jest duża i wciąż rosnąca ilość terenów leśnych, stanowiących, aż 37% (4690 ha) ogólnej powierzchni gminy Włoszakowice. Pod tym względem badana jednostka zalicza się do przodujących w województwie. Problem stanowi również to, że ogółem ponad 60% liczby gospodarstw nie przekracza 5 hektarów. Próg opłacalności produkcji rolnej osiągają gospodarstwa powyżej 10 ha, których na terenie Gminy jest około 20%.

Wykres 4.1 Liczba gospodarstw pod względem powierzchni

Lasy i grunty leśne na terenie gminy Włoszakowice zajmują obszar 4.512 ha. Grunty te zajmują około 37,6% ogólnej powierzchni Gminy.

Nie należy zapominać o hodowli, przede wszystkim trzody chlewnej oraz drobiu stanowiących ważny aspekt w produkcji rolnej na terenie Gminy.

Wykres 4.2 Hodowla na terenie gminy Włoszakowice

Wyszczególnienie	Sztuki
Bydło	2.485
<i>w tym krowy</i>	<i>740</i>
Trzoda chlewna	20.412
<i>w tym lochy</i>	<i>2.305</i>
Owce	237
Drób	28.000
Kury	25.000
<i>w tym nioski</i>	<i>24.000</i>

4.3 UWARUNKOWANIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Ocena stanu gospodarki Gminy, w tym funkcjonowania elementarnych usług zaspokajających podstawowe potrzeby ludności pozwalana usystematyzowanie atutów i słabości w tej dziedzinie:

Silne strony:

- Rosnąca liczba podmiotów gospodarczych – 103,3 na 1 tys. mieszkańców w roku 2003 – wyższa w skali województwa i kraju
- Zróżnicowanie struktury podmiotów gospodarczych
- Duża ilość upraw szklarniowych
- Relatywnie niskie ceny gruntów i kosztów produkcji
- Rozwijające się budownictwo mieszkaniowe
- Zahamowanie wzrostu bezrobocia
- Wysoka atrakcyjność turystyczno – rekreacyjna Boszkowa związana z czystością środowiska naturalnego
- Mentalność i inicjatywa mieszkańców (tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, co skutkuje powstawaniem nowych miejsc pracy)

Słabe strony:

- Niska wartość bonitacyjna gleb na terenie Gminy (ponad połowa należy do V i VI klasy bonitacyjnej)
- Niekorzystna struktura gospodarstw rolnych pod względem areалу (ponad 60% gospodarstw nie przekracza areálu 5 hektarów, oznacza to, że nie przekraczają one progu opłacalności produkcji rolnej)
- Występowanie bezrobocia przede wszystkim wśród ludzi młodych
- Występowanie przejawów bezrobocia długofalowego
- Słaby poziom wykształcenia wśród osób bezrobotnych

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1 DROGI

Przez teren gminy Włoszakowice przebiegają następujące odcinki dróg:

- Drogi powiatowe posiadają łączną długość 61,1 km i dzielą się na 12 odcinków. Z kolei najbardziej istotne i najdłuższe są drogi powiatowe na odcinakach:
 - Leszno – Włoszakowice – długość 9,6 km
 - Włoszakowice – Morownica – długość 6,9 km
 - Śmigiel – Gołanice – długość 6,8 km
- Drogi gminne łącznie liczą 75 km, z czego wyszczególnić możemy 63 km dróg nieutwardzonych stanowiących szczególne utrudnienie dla sprawności komunikacji na terenie Gminy.

W latach 1999 – 2003 łączne nakłady na drogi wynosiły 2,78 mln zł. Koszt planowanych inwestycji szacuje się na około 6 mln zł, dlatego istotne jest pozyskanie dodatkowych funduszy na jego realizację. Zatem Gmina zakłada przede wszystkim pozyskanie środków na ten cel z funduszy europejskich.

5.2 ZAOPATRZENIE W WODĘ

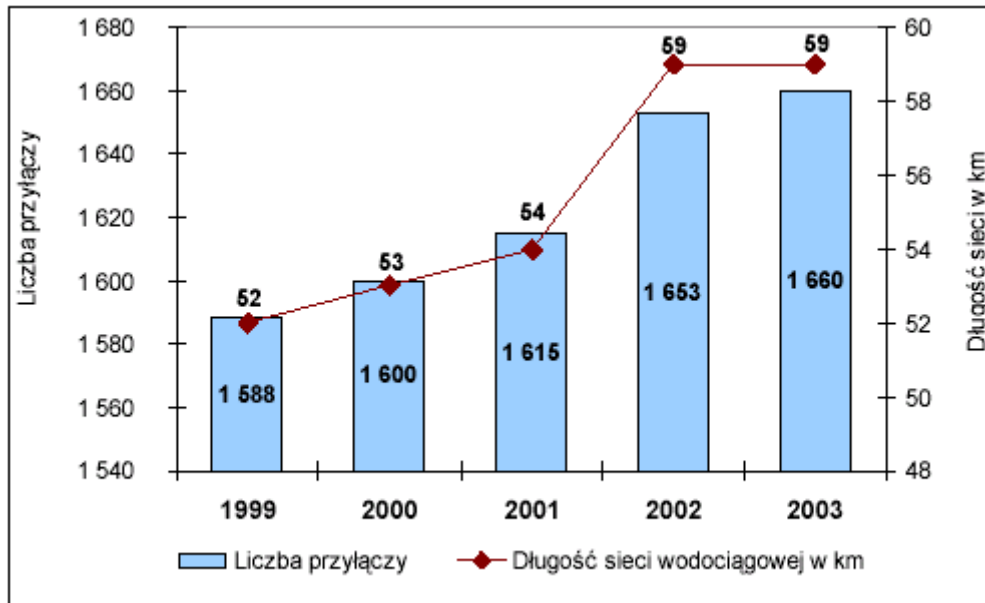
Na terenie gminy Włoszakowice istnieje 5 ujęć wody rozmieszczonych na jej obszarze, a zlokalizowanych w wsiach:

- Krzycko Wielkie (stacja zmodernizowana)
- Ujazdowo
- Włoszakowice (stacja zmodernizowana)
- Bukówiec Górny
- Boguszyń

Woda dostarczana jest do około 1660 przyłączy, co oznacza także, że w wodę zaopatrywane jest 95% gospodarstw domowych. Natomiast długość sieci wodociągowej wynosi 59 km.

Wykres 5.1 Długość sieci wodociągowej i liczba przyłączy

Problem istnieje na obszarze wsi Boszkowo i Dominice, gdyż wsie te nadal nie są zwodociągowane. Dodatkowe utrudnienia występują także na terenie wsi Jezierzycze Kościelne i Zbarzewo. Mieszkańcy obydwu wsi zaopatrywani są w wodę z ujęć, znajdujących się poza obszarem gminy Włoszakowice. Ujęcia te umiejscowione są w Piotrowicach, a eksploatowane przez Zakład Usług Wodnych we Wschowie, z którym gmina Włoszakowice ma odpisaną umowę na dostawę wody.

Stan jakości wody na terenie Gminy można określić jako dobry i spełniający wszelkie wymogi sanitarne.

Analiza sytuacji w zakresie zaopatrzenia gminy w wodę skłania nas do kilku wniosków:

- Na terenie gminy Włoszakowice do sieci wodociągowej podłączona jest zdecydowana większość gospodarstw, jednak część obszarów nie jest w ogóle zwodociągowana

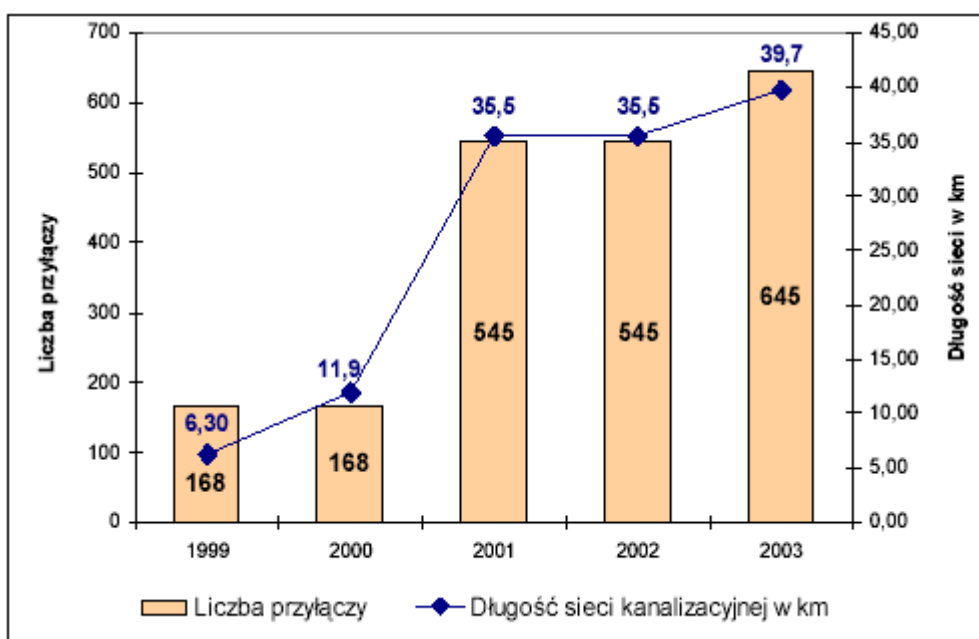
- Większość ujęć wody zlokalizowanych jest na terenie Gminy, jednak Gmina korzysta także z ujęć wody poza jej obszarem, co powoduje wzrost kosztów eksploatacji dla wszystkich mieszkańców
- Niektóre odcinki sieci wodociągowej wymagają modernizacji ze względu na zastosowanie przestarzałej technologii rur cementowo - azbestowych
- Modernizacji wymagają także stacje hydroforowe dla poprawienia efektywności ich działania
- Systemy zaopatrzenia w wodę są nie zintegrowane, lecz w najbliższym czasie przewiduje się połączenie wszystkich sieci wodociągowych pracujących w pięciu hydroforniach

5.3 ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Funkcjonująca na terenie gminy Włoszakowice oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest na terenie miejscowości Grotniki. Została ona oddana do użytku 31 grudnia 1997 roku.

Poniższy wykres przedstawia proces kanalizacji na obszarze gminy Włoszakowice i zmiany w liczbie przyłączy w latach 1999 – 2003.

Wykres 5.2 Proces kanalizacji i zmiany liczby przyłączy na terenie Gminy

Rozbudowa kanalizacji nie jest w dalszym ciągu ukończona, jest ona przeprowadzana fragmentarycznie. Według stanu na koniec 2003 r skanalizowane zostały następujące obszary na terenie Gminy:

- Grotniki – plan został wykonany w całości i skanalizowano cały obszar wsi
- Włoszakowice – skanalizowano około 60% gospodarstw
- Bukówiec Górny – skanalizowana około 30% gospodarstw

Analizując stan gospodarki ściekowej na terenie gminy Włoszakowice stwierdzić należy, że:

- Stopień zwodociągowania Gminy jest wysoki, co powoduje duże zużycie wody i wzrost ilości odprowadzanych ścieków
- Brak systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków gospodarczo – bytowych poprodukcyjnych obejmuje całe obszary jednostek gospodarczych
- Stopień skanalizowania obszaru Gminy jest bardzo niski (skanalizowane w całości lub części są tylko 3 z 13 wsi sołeckich)

5.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonuje system segregacji odpadów u źródła. Dodatkowo z inicjatywy Gminy wprowadzony został system finansowy, propagujący postawy proekologiczne. Opiera się on na odbiorze worków z posegregowanymi odpadami na koszt Gminy. Osobno zorganizowany jest na obszarze gminy Włoszakowice wywóz odpadów niebezpiecznych, zbiórka przedmiotów wielkogabarytowych.

Analizując stan gospodarki odpadami na terenie gminy Włoszakowice stwierdzić należy, że jest on dobry.

Składają się na to następujące czynniki:

- Funkcjonuje zorganizowany w skali Gminy system zbiórki i wywozu odpadów, także niebezpiecznych i wielkogabarytowych
- Gmina uregulowała gospodarkę odpadami podpisując umowę z Miejskim Zakładem Oczyszczania w Lesznie
- Został uruchomiony system segregacji odpadów u źródła zapewniający odbiór odpadów z terenu całej na składowisko zlokalizowane w Trzebani
- Gmina w porozumieniu z innymi jednostkami planuje budowę składowiska odpadów i zakładu utylizacji

5.5 ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Gmina Włoszakowice znajduje się w zasięgu działania linii przesyłowej poprowadzonej przez Zakład Energetyczny w Lesznie. Dostawy zaspokajają bieżące potrzeby zarówno jednostkowych gospodarstw mieszkalnych jak i większych jednostek jak, np. funkcjonujących na terenie Gminy licznych przedsiębiorstw i zakładów produkcyjnych.

Analizując stan zaopatrzenia w energię elektryczną jednostek osadniczych należy uznać, że jest on zadowalający:

- Na terenie Gminy występuje dobrze rozwinięty system energetyczny
- Nie występują problemy z zapewnieniem zaopatrzenia w energię elektryczną
- Bieżące potrzeby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców są zaspokajane
- W dalszej perspektywie szybko rozszerzającej się działalności produkcyjnej sieć energetyczna wymaga zwiększenia efektywności i mocy w sieci elektrycznej

5.6 ZAOPATRZENIE W GAZ

Mieszkańcy gminy korzystają z butli propan – butan wykorzystywanymi na potrzeby socjalno – bytowe. Przez teren gminy Włoszakowice będzie układany rurociąg do przesyłania gazu (kopalnia Kościan – Huta Głogów) o długości 9,2 km.

5.7 TELEKOMUNIKACJA

Głównym operatorem sieci stacjonarnej na terenie Gminy jest Telekomunikacja Polska S.A. Wszystkie miejscowości w Gminie mają dostęp do sieci TP S.A. Prace związane z telefonizacją gminy Włoszakowice największe natężenie miały w latach 1994 – 1997, kiedy gwałtownie wzrosła ilość abonentów. Wzrost ten nastąpił ponad 2,5 krotnie, z około 700 do 1.789 zainteresowanych korzystaniem z usług telekomunikacyjnych. Obecnie nasycenie telefonami na obszarze gminy wynosi około 4 osoby na 1 telefon. Istotną sprawą jest możliwość podłączenia nowych abonentów i dalszego rozwoju sieci telefonicznej.

Na terenie gminy Włoszakowice nie występują również problemy z korzystaniem z usług telefonii komórkowej, gdyż na obszarze tym usługi świadczą wszyscy trzej operatorzy sieci komórkowych:

- ERA GSM
- PLUS GSM
- IDEA Centertel

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na terenie gminy Włoszakowice funkcjonują następujące obiekty oświatowe:

Przedszkola:

Wyszczególnienie	Liczba
Liczba miejsc ogółem	272
Liczba uczęszczających dzieci, w tym liczba dzieci w wieku 6 lat	248 110
Liczba oddziałów	12
Średnia liczba dzieci na 1 oddział	22,7
Liczba etatów przeliczeniowych dydaktycznych	12
Liczba etatów przeliczeniowych pracowników administracji i obsługi	4,5
Wydatki z budżetu przedszkola ogółem w zł	713.511
Utrzymanie 1 przedszkolaka (w stos. do całości wydatków budżetu przedszkola) w zł	2.623

Szkoły podstawowe:

L.p.	Szkoły podstawowe	Włoszakowice	Bukowiec Górny	Krzycko Wielkie	Dłużyna	Jezierzyce Kościelne
1	Liczba uczniów	276	152	139	117	105
2	w tym liczba dzieci w oddziałach przedszk.				23	
3	Liczba zmian	1	1	1	1	1
4	Liczba etatów przeliczeniowych	19	10,67	7,89	8,72	8
5	Liczba uczniów na 1 nauczyciela (1 etat przelicz.)	14,5	14,2	17,6	13,4	13,1
6	Liczba oddziałów	13	8	6	7	6
7	Liczba uczniów na oddział	21,2	19	23,2	16,7	17,5
8	Liczba izb	15	8	10	8	11
9	Liczba uczniów na izbę	18,4	19	13,9	14,6	9,5

L.p.	Szkoły podstawowe	Włoszakowice	Bukówiec Górny	Krzycko Wielkie	Dłużyna	Jezierzyce Kościelne
10	Liczba godzin zajęć dodatkowych	12	102	35,4	11	36
11	Wydatki roczne w zł	1.057.428	596.952	735.864	469.642	374.300
12	Koszt 1 ucznia w zł	3.832	3.927	5.294	4.014	3.565

Gimnazja:

L.p.	Gimnazja	Włoszakowice	Bukówiec Górny	Krzycko Wielkie	Dłużyna	Jezierzyce Kościelne
1	Liczba uczniów	180	86	94	64	73
2	Liczba zmian	1	1	1		1
3	Liczba etatów przeliczeniowych	15,0	7,2	6,3	4,6	6,8
4	Liczba uczniów na 1 nauczyciela (1 etat przelicz.)	12,0	11,9	15,0	14,1	10,7
5	Liczba oddziałów	7	3	4	3	3
6	Liczba uczniów na oddział	25,7	28,7	23,5	21,3	24,3
7	Liczba izb	9	4	4	3	8
8	Liczba uczniów na izbę	20,0	21,5	23,5	21,3	9,12
9	Liczba godzin zajęć dodatkowych	2	71	6,84	4	20
10	Wydatki roczne w zł	669.076	294.983	220.800	248.890	326.284
11	Koszt 1 ucznia w zł	3.717	3.430	2.349	3.889	4.470

Liceum ogólnokształcące:

L.p.	Liceum Ogólnokształcące	Włoszakowice
1	Liczba uczniów	136
2	Liczba zmian	1
3	Liczba etatów przeliczeniowych	10
4	Liczba uczniów na 1 nauczyciela (1 etat przelicz.)	13,6
5	Liczba oddziałów	6
6	Liczba uczniów na oddział	24
7	Liczba izb	6
8	Liczba uczniów na izbę	22,6
9	Wydatki roczne w zł	569.172
10	Koszt 1 ucznia w zł	4.185,00

6.2 SŁUŻBA ZDROWIA

W zakresie ochrony zdrowia ludność gminy obsługiwana jest przez następujące ośrodki zlokalizowane na terenie gminy Włoszakowice:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Krzycku Wielkim
- Poradnia Lekarzy Rodzinnych S.C. A. Patelka, B. Zięta we Włoszakowicach (wraz z gabinetem pielęgniarstwa środowiskowej – rodzinnej)
- Niepubliczny Zakład Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” we Włoszakowicach
- 1 laboratorium analityczne
- 3 apteki
- 3 gabinety medyczne przy szkołach we Włoszakowicach, Jezierzycach Kościelnych i Krzycku Wielkim

6.3 BEZPIECZEŃSTWO NA TERENIE GMINY

Liczba przestępstw na terenie gminy Włoszakowice jest niewielka i nie przekracza 100 zdarzeń rocznie. Liczbę przestępstw zwiększa funkcjonowanie bazy letniskowej na terenie Boszkowa zwłaszcza w sezonie letnim.

Tabela 6.5 Liczba zgłoszonych przestępstw na terenie Gminy

Wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003
Kradzieże z włamaniem	21	33	38	52	31
Kradzieże	13	9	37	34	32
Nietrzeźwi kierowcy (od roku 2003)					42
OGÓŁEM:	34	42	75	86	63

6.4 OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy Włoszakowice działa 11 jednostek straży pożarnej:

OSP Włoszakowice
OSP Krzycko Wielkie
OSP Bukowiec Górny

OSP Jezierzycy Kościelne
OSP Boguszyn
OSP Sądzia
OSP Grotniki
OSP Dłużyna
OSP Zbarzewo
OSP Dominice
OSP Boszkowo

Jednostki w swych szeregach skupiają 755 członków, w tym:

497 członków czynnych
91 członków wspierających
12 członków honorowych
131 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych

W 1995 roku Ochotnicze Straże Pożarne we Włoszakowicach oraz Krzycku Wielkim zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Celem poprawienia mobilności jednostek OSP Włoszakowice oraz OSP Krzycko Wielkie, zainstalowano w tych jednostkach system selektywnego wywoływania i alarmowania jednostek umożliwiający uruchamianie syren drogą radiową bezpośrednio ze Stanowiska Kierowania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lesznie.

6.5 POMOC SPOŁECZNA

Na terenie Gminy działa Gminny Ośrodek Społeczny mieszczący się we Włoszakowicach. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje współpracę z innymi organizacjami o charakterze socjalnym, są to:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów we Włoszakowicach i Bukówcu Górnym
- Klub Złotej Jesieni w Bukówcu Górnym
- Klub Seniora w Jezierzycach Kościelnych

Dla ukazania skuteczności, efektywności i szerokiej gamy świadczeń jakie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach wykonuje we własnym zakresie lub w ramach współpracy z innymi jednostkami o charakterze socjalnym, możemy wymienić:

- Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, wyrównawczych i rent socjalnych oraz zasiłków okresowych
- Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne
- Zadania wynikające z programów rządowych
- Przyznawanie pomocy rzeczowej
- Dożywianie dzieci w szkołach
- Organizacja świadczenia pomocy sąsiedzkiej
- Udzielanie pomocy organizacyjnej Klubom Seniora, PZERiI
- Zapewnianie warunków do osiedlenia rodzinom z Kazachstanu
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Organizacja wycieczek krajoznawczych, pielgrzymek, turnusów rehabilitacyjnych, paczek świątecznych itp.

6.6 KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Pod względem zaspokajania kulturowych aspiracji mieszkańców gminy Włoszakowice obszar tej działalności jest bardzo dobrze rozwinięty. Może o tym świadczyć wielość różnorodnych i prężnie działających organizacji zajmujących się rozwojem i propagowaniem sfery kultury na terenie Gminy.

Funkcje w omawianym zakresie pełnią:

- Redakcja miesięcznika „Nasze Jutro” ukazującego się od 1990 r , w którym możemy znaleźć sprawozdania z posiedzeń Rady Gminy, ogłoszenia wójta Gminy, relacje z różnorodnych imprez, a także praktyczne informacje i porady dla mieszkańców Gminy

- Samorządowe Ognisko Muzyczne powstałe w 1951 roku, początkowo jako Państwowe Ognisko Muzyczne. Obowiązuje tutaj czteroletni kurs nauczania, który w ciągu ponad 50 lat funkcjonowania ukończyło około 500 absolwentów na podejmujących naukę gry na różnego rodzaju instrumentach muzycznych
- Dział obsługi i utrzymania obiektów kultury GOK zawiaduje dwoma obiektami, pełniącymi rolę sal widowiskowych, salkami przeznaczonymi na próby lokalnych zespołów ludowych oraz regionalne izby pamiątek. W obiektach tych odbywają się imprezy kulturalne, sportowe, zajęcia sekcji i zespołów.
- Obsługa biura Towarzystwa Muzycznego Karola Kurpińskiego jest organizatorem wielu imprez kulturalnych, w tym Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Muzyków (klarinetowy, polonezów i wokalny), upowszechnia twórczość kompozytora, wydaje płyty i książki o najsłynniejszym mieszkańcu Włoszakowic
- Dział imprez kulturalnych jest jednostką zajmującą się promowaniem amatorskiego ruchu artystycznego. W zakres działalności wchodzi organizacja różnego rodzaju imprez, konkursów, wystaw, koncertów zespołów profesjonalnych
- Amatorski ruch artystyczny współdziała ze wszystkimi zespołami w gminie, a także koordynuje ich działania. GOK współpracuje z 22 zespołami amatorskimi realizującymi się w następujących formach:
 - 2 chóry
 - 11 zespołów śpiewaczych
 - 2 zespoły regionalne
 - kapela dudziarska
 - 2 zespoły muzyczne
 - 1 zespół wokalny – instrumentalny
 - kabaret

Zespoły te reprezentują gminę na różnorodnych imprezach kulturalnych nawet w skali ogólnopolskiej.

Współczesne imprezy kulturalne:

- Organizowany od 1968 roku, coroczny Konkurs Młodych Muzyków im. Karola Kurpińskiego organizowany przez GOK we Włoszakowicach, Ministerstwo Kultury i Sztuki w Warszawie, Akademia Muzyczna im. Fryderyka Chopina w Warszawie, Akademia Muzyczna im. Jana Paderewskiego w Poznaniu. Konkurs organizowany jest dla studentów akademii muzycznych z kraju i zagranicy
- Międzywojewódzki Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych, w których biorą udział amatorskie grupy teatralne oraz zespoły ludowe z różnych regionów Polski
- Od 8 lat w Bukówcu Górnym odbywa się Gminny Jarmark Rolniczy oraz Powiatowa Wystawa Koni Hodowlanych. Najlepsze z koni ocenia komisja Wielkopolskiego Związku Hodowców Koni
- Dni gminy Włoszakowice
- Konkurs Kapel Dudziarskich w Bukówcu Górnym
- Turniej Poezji Staropolskiej im. Andrzeja Krzyckiego

Opisując Gminę Włoszakowice, a zwłaszcza jej dorobek kulturowy nie można zapomnieć o najślawniejszym mieszkańcu Włoszakowic Karolu Kurpińskim żyjącym w latach 1785 - 1857. Muzyk ten poprzez swoją twórczość uznany został za jednego najwybitniejszych kompozytorów polskich XIX wieku. Kurpiński przez wiele lat był dyrektorem Teatru Narodowego w Warszawie oraz drugim dyrygentem w Orkiestrze tegoż Teatru. Karol Kurpiński jako kompozytor, dyrygent, teoretyk, publicysta, organizator różnych form życia publicznego, propagator polskiej sztuki narodowej spełnił szczególną rolę w rozwoju polskiej kultury muzycznej. Napisał muzykę do m. in. do 24 dzieł scenicznych, z których największe to opery „Jadwiga Królowa Polska”, „Zabobon czyli Krakowiacy i Górale”, „Zamek na Czorsztynie”. Stworzył ponad 50

polonezów oraz „Warszawiankę” szeroko znaną pieśń z okresu Powstania Listopadowego.

Do najważniejszych zabytków architektury i budownictwa na terenie gminy należą:

- Pałac myśliwski we Włoszakowicach, pierwotnie wzniesiony w latach ok. 1641 – 43, obecny późnobarokowy pałac myśliwski zbudowany został w latach 1749 – 52
- Kościół we Włoszakowicach, wzniesiony w latach 1640 – 43, konsekrowany w 1660 r.
- Kościół w Jezierzycach Kościelnych, przypuszczalnie powstał przy osadzeniu wsi w XIV w, obecny kościół zbudowano na początku XIX w.
- Kościół w Dłużynie, powstał w 1841 r.

Parki zabytkowe i przypałacowe wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- Założenia dworskie w Boguszynie - park krajobrazowy o powierzchni około 5,6 ha ukształtowany najprawdopodobniej w końcu XIX wieku, dwór rozebrany ok. 1970 r.
- Park krajobrazowy w Krzycku Wielkim o powierzchni około 3,86 ha, założony w 1 połowie XIX wieku na rzucie zbliżonym do trapezu
- Park krajobrazowy w Zbarzewie o powierzchni około 4,7 ha powstał w 1 połowie XIX wieku
- Ostatni przypałacowy park barokowo – krajobrazowy we Włoszakowicach o powierzchni 4 ha, założony zapewne w 1 połowie XVIII wieku, później przekształcony

6.7 SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Do najważniejszych imprez sportowych, sportowo – rekreacyjnych czy też turystycznych organizowanych na terenie gminy Włoszakowice należą:

- Ogólnopolski Bieg „Sokoła”
- Zawody w powożeniu zaprzęgami Jedno i Parokonnymi im. Józefa Lipowego
- Powitanie lata
- Turnieje piłki nożnej
- Złazy Turystyczne
- Świąteczny Turniej w Warcabach
- Impreza kończąca sezon jeździecki „HUBERTUS”

Okresowy ruch turystyczny skupia się głównie wokół Olejnicy, Osłonina, Starkowa i Wielenia. Dużą atrakcją turystyczną jest szlak kajakowy przez jeziora okolic Przemętu, nazywany na odcinku Boszkowo – Olejnica „Szlakiem Konwaliowym”. W obytach wypoczynkowych w ciągu ostatnich 15 lat dominowały zorganizowane wczasy w obiektach zakładowych, obok których rozwijał się wypoczynek indywidualny w prywatnych domkach letniskowych. Spowodowane to zostało celowym przeznaczeniem tych terenów w planie zagospodarowania przestrzennego województwa leszczyńskiego do takiej właśnie formy wypoczynku. Efektem tak określonych w końcu lat 70 – tych założeń rozwojowych jest nadmierna koncentracja inwestycji rekreacyjnych na terenach nadjeziornych w okolicach Przemętu. W roku 1985 nad jeziorami i w ich otoczeniu zlokalizowanych było:

- 128 ośrodków wypoczynkowych liczących ponad 8200 miejsc noclegowych
- najwięcej, bo 76 obiektów zbudowano wokół Jeziora Dominickiego

6.8 OCENA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ:

- Bogactwo istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego: obiekty zabytkowe, istniejące parki, pomniki przyrody, walory krajobrazowe, co stanowi znaczący potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji w gminie

- Rozwinięta baza noclegowa zwłaszcza na terenach nadjeziornych – Boszkowo - lotnisko wraz z rozwijającymi się sportami wodnymi, turystyką rowerową, plany udrożnienia trasy spływów kajakowych, jednak wymaga to dalszych inwestycji związanych z dostosowaniem akwenów na terenie Gminy pod względem możliwości żeglowania i rozbudowę infrastruktury nadbrzeżnej
- Należy zwrócić uwagę na ciągłe uatrakcyjnianie oferty rekreacyjnej na terenach już do tego wykorzystywanych, zagospodarowanie nowych miejsc dla turystyki, szczególnie likwidację negatywnych skutków pobytu letników związane z zanieczyszczaniem środowiska naturalnego
- Rozwinięta sieć szkół podstawowych i szkolnictwa gimnazjalnego wraz z funkcjonującym Liceum Ogólnokształcącym we Włoszakowicach umożliwiającym dostęp do internetu oraz funkcjonująca 1 kafejka internetowa świadcząca usługi w tym zakresie, należałoby podnieść standard obiektów sportowych
- Dość szeroka gama świadczeń socjalnych na terenie gminy i podejmowana współpraca z innymi organizacjami o charakterze socjalnym na terenie Gminy
- Wielość imprez sportowych, sportowo rekreacyjnych i turystycznych organizowanych na terenie gminy Włoszakowice
- Pod względem zaspokajania kulturowych aspiracji mieszkańców gminy Włoszakowice obszar tej działalności jest bardzo dobrze rozwinięty. Może o tym świadczyć wielość różnorodnych i prężnie działających organizacji zajmujących się rozwojem i propagowaniem sfery kultury na terenie Gminy
- Niska przestępczość na terenie Gminy, należy zwrócić uwagę na zapewnienie większego bezpieczeństwa w sezonie letnim

- Bardzo dobrze funkcjonujące Ochotnicze Straże Pożarne na terenie gminy, stale polepszające swoje wyposażenie techniczne dzięki m.in. współpracy z jednostkami straży pożarnych na terenie kraju i zagranicy – sprzęt uzyskiwany dzięki współpracy z jednostkami z Holandii

7. SFERA PRZESTRZENNA

Istotnym dokumentem ułatwiającym przeprowadzanie inwestycji na obszarach Gminy jest plan zagospodarowania przestrzennego. Ostatni plan zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice stracił aktualność wraz z końcem 2003 roku. Istniejące opracowania na temat zagospodarowania przestrzennego Gminy zostały uchylone. Obecnie Gmina nie dysponuje środkami na stworzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących teren całej gminy.

Wykaz obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego na terenie Gminy Włoszakowice:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek rekreacyjnych z dopuszczeniem zabudowy letniskowej i zabudowy jednorodzinnej w miejscowości Dominice
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmującego działkę nr ewid. 504 we wsi Włoszakowice
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmującego działkę nr ewid. 652 we wsi Włoszakowice
- Uchwalenie zmiany do miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice w miejscowości Włoszakowice.
- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu boiska sportowego i placu ćwiczeń dla OSP w Sądzi.

- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu usług turystycznych z prawem zabudowy letniskowej w miejscowości Dominice, działka Nr geod. 57.
- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grotniki dla działek oznaczonych numerami geodezyjnymi 136/12, 136/13 zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice w Grotnikach.
- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Grotniki dla części działki oznaczonej w ewidencji gruntów numerem geodezyjnym 704/12 - zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice w miejscowości Grotniki.
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek rekreacyjnych z dopuszczeniem zabudowy letniskowej i terenu zabudowy jednorodzinnej w miejscowości Dominice, działka nr geod. 56/3.
- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek rekreacyjnych z dopuszczeniem zabudowy letniskowej w miejscowości Boszkowo, działka nr geod. 165/10.
- Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek o nr geodezyjnych 241/1, 241/2, 241/3 zabudowy jednorodzinnej w Grotnikach.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 171/18 we wsi Włoszakowice w rejonie ul. Kurpińskiego
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 367/7 we wsi Grotniki-Ujazdowo.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Przemęt obejmująca działki o nr ewid. 48/12, 48/13, 48/14 w obrębie Boszkowo gminy Włoszakowice.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice na obszarze wsi Grotniki - letnisko Boszkowo.

- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 536/1 we wsi Grotniki.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 245/3 we wsi Włoszakowice
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 116/1; 116/2; 116/3 we wsi Grotniki.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 9L/1 we wsi Włoszakowice w rejonie ul. Wolsztyńskiej.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Włoszakowice dot. działek nr 146/1, 152/4, 536/3, 537 oraz część dz. nr 538/1 i 539/1 we wsi Krzycko Wielkie
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice we Włoszakowicach - droga do ul. Osady (dz. nr 49/3, 49/4).
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice we Włoszakowicach w rejonie ul. Kurpińskiego - za stacją paliw
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek rekreacyjnych z dopuszczeniem zabudowy letniskowej we wsi Krzycko Wielkie, działki nr 394 i 396.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy jednorodzinnej we wsi Krzycko Wielkie działka nr 11/3.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działkę nr ewid. 10/2 we wsi Krzycko Wielkie.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 839/2, 839/4, 841/6, 848/5, 848/7 i 849/15 we wsi Grotniki.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 221/4 i 221/5 oraz część działek nr geod. 222/5 i 229 we wsi Włoszakowice

- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, w części obejmującej działki nr ewid. 244/2, 259/4 i 259/1 we wsi Zbarzewo.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice w części dotyczącej terenu oznaczonego symbolem RP obejmującego część działki nr 260 w Zbarzewie z przeznaczeniem pod oczyszczalnię ścieków
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 520, w miejscowości Krzycko Wielkie.
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 372, w miejscowości Krzycko Wielkie
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 427/18, w miejscowości Krzycko Wielkie
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 808/1, 808/2, 808/3, 796/1, 795/2 w miejscowości Bukówiec Górny
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 221/6 i 226/4, w miejscowości Włoszakowice
- Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Włoszakowice, obejmująca działki nr ewid. 666, 669 o 688/1 w miejscowości Włoszakowice.

7.1 MIENIE KOMUNALNE

Tabela 7.1 Informacje na temat mienia komunalnego gminy Włoszakowice

Opis mienia według grup rodzajowych	1999	2000	2001	2002	2003
	Łączna ilość				
I. Grunty komunalne ogółem w m², w tym:	137	161	187	224	233
1. Grunty orne	38	45	45	51	51
2. Drogi	7	12	25	30	39
3. Lasy	28	32	32	35	35
4. Place i tereny zielone	17	20	23	24	24
5. Ogrody działkowe	2	2	2	2	2
6. Tereny rekreacyjne	12	11	11	11	11
7. Działki budowlane	3	4	4	4	4
8. Działki przemysłowo-handlowe	20	20	24	30	30
9. Cmentarze komunalne	-	-	-	-	-
10. Inne	10	15	21	37	37
II. Obiekty komunalne ogółem liczba, w tym:	55	55	55	55	55
1. Budynki mieszkalne	14	13	12	11	11
2. Budynki niemieszkalne, budowle	7	7	7	7	7
3. Obiekty szkolne	10	10	10	10	10
4. Obiekty przedszkolne	5	5	5	5	5
5. Biblioteki publiczne	2	2	2	2	2
6. Ośrodki kultury i świetlice	12	12	13	14	14
7. Ośrodki sportu i rekreacji	4	5	5	5	5
8. Obiekty służby zdrowia	1	1	1	1	1
9. Placówki usługowo-handlowe	-	-	1	1	1

7.2 ZASOBY MIESZKANIOWE

Tabela 7.2 Informacje na temat zasobów mieszkaniowych w gminie Włoszakowice

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	2001	2002
Liczba mieszkań	1 715	1 717	1 720	1 724	1 885
Liczba izb mieszkalnych	7 940	7 950	7 963	7 981	9 574
Powierzchnia mieszkalna w m ²	158 645	158 890	159 148	159 590	204 162
Liczba mieszkań oddanych do użytku	4	5	3	4	14
Liczba izb oddanych do użytku	18	22	13	18	90
Powierzchnia oddana do użytku w m ²	414	489	258	442	1 726

Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy - wnioski:

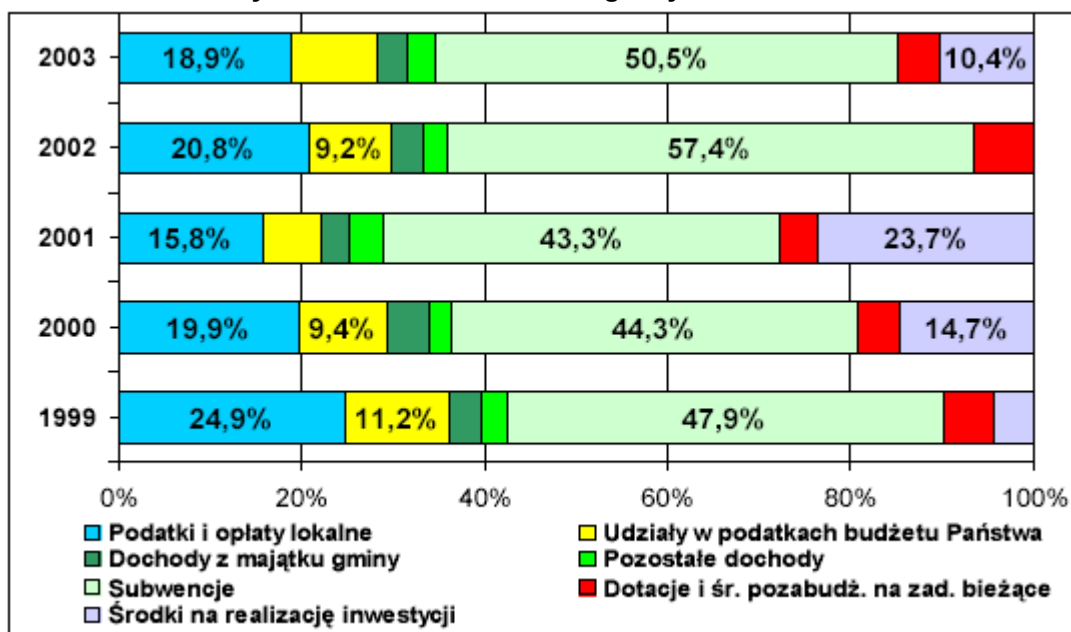
- gmina Włoszakowice jest atrakcyjnym miejscem do osiedlania się, zauważalna jest tendencja wzrostowa w liczbie i wielkości nowych inwestycji mieszkaniowych
- zwiększyła się liczba świetlic wiejskich, które stają się centrami życia wiejskiego oraz sposobami spędzania wolnego czasu na wsi
- ponadto zwiększyły się:
 - powierzchnia gruntów komunalnych za sprawą przejmowania dróg od AWRSP (wzrost powierzchni o 32 ha).
 - powierzchnia gruntów ornych (o 13 ha),
 - działek przemysłowo-handlowych (o 10 ha)
 - terenów zadrzewionych (o 7 ha).

8. GOSPODARKA FINANSOWA

Dochody własne gminy obejmują dochody z różnych źródeł oddanych do dyspozycji gminy na podstawie określonych regulacji prawnych, wraz z subwencjami i dotacjami z budżetu państwa oraz środkami na dofinansowanie zadań gminy ze środowisk pozabudżetowych.

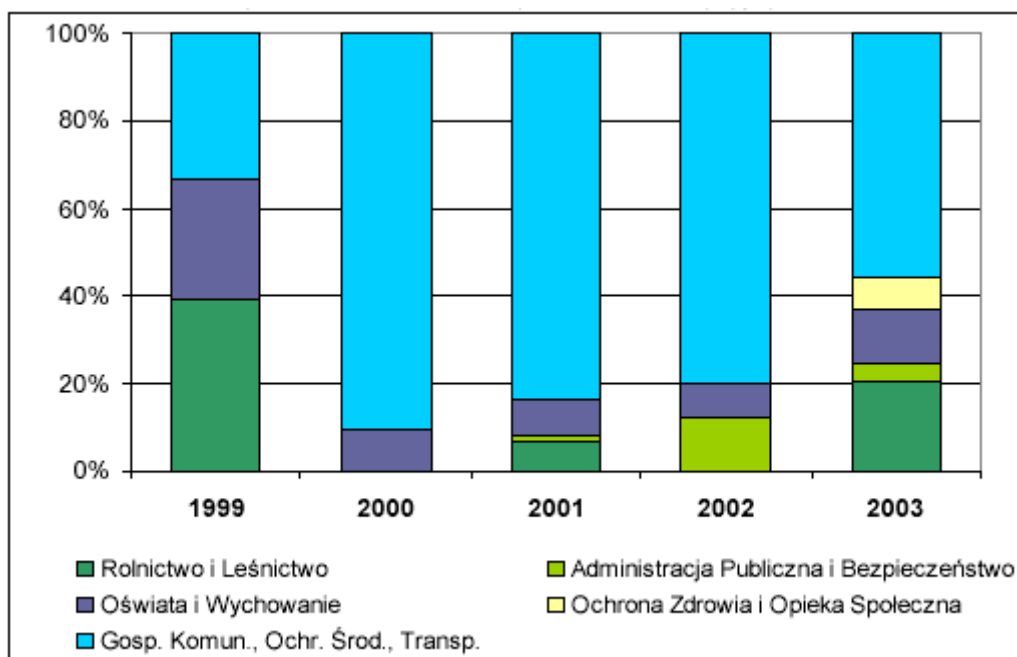
Wykres 8.2 Źródła dochodów gminy Włoszakowice

Analizując całościową strukturę dochodów gminy Włoszakowice na przestrzeni ostatnich 5 lat należy zwrócić uwagę na kilka niekorzystnych elementów. Generalnie zbyt duża jest rola subwencji w finansowaniu zadań samorządu i, co ważne, ich udział jest większy niż kilka lat temu. W analizowanym okresie spadł również wskaźnik wpływów podatkowych (lokalnych i udziału w podatkach państwowych), a co za tym idzie zmniejszył się stopień samodzielności finansowej Gminy mierzony poziomem dochodów własnych samorządu.

Wykres 8.1 Wydatki inwestycyjne w gminie Włoszakowice

Ogółem w latach 1999-2003 wartość inwestycji wyniosła ponad 10,5 mln zł, czyli średnio 18% wydatków budżetowych. Najwięcej, bo ponad 8 mln zł (75,8%) przeznaczono na inwestycje w gospodarce komunalnej, ochronie środowiska i transporcie. Na drugim miejscu znalazła się oświata – 1,12 mln zł (10,6%), a na trzecim rolnictwo – 1,07 mln zł (10,1%).

Poniższe tabele przedstawiają najistotniejsze inwestycje w gminie Włoszakowice w latach 1999 – 2003:

Tabela 4.7. Największe inwestycje w Gminie w latach 1999-2003

L.p.	1999
1	Przygotowanie technicznej dokumentacji rozbudowy kanalizacji sanitarnej we Włoszakowicach, Bukówcu Górnym i Boszkowie
2	Przygotowanie dokumentacji rozbudowy zakładu uylizacji śmieci we Włoszakowicach
3	Budowa nawierzchni dróg uszkodzonych przy budowie kanalizacji w Grotnikach i Włoszakowicach
4	Przebudowa rozjazdów i utwardzenie dróg, chodników w Krzycku Wielkim, Dłużynie, Bukówcu Górnym i Włoszakowicach
5	Budowa kanalizacji deszczowej w Zbarzewie
6	Rozbudowa szkoły podstawowej i gimnazjum w Bukówcu Górnym
Razem wydatki inwestycyjne w roku 1999:	
730 293 zł	

L.p.	2000
1	II etap budowy kanalizacji sanitarnej w Bukówcu Górnym, Boszkowie i Włoszakowicach
2	Zwodociągowanie wsi Skarżyn
3	Rozbudowa szkoły podstawowej i gimnazjum w Bukówcu Górnym
Razem wydatki inwestycyjne w roku 2000:	
1 920 317 zł	

L.p.	2001
1	II etap budowy kanalizacji sanitarnej w Bukówcu Górnym, Boszkowie i Włoszakowicach
2	Budowa nawierzchni dróg uszkodzonych przy budowie kanalizacji
3	Przebudowa, równanie i utwardzenie nawierzchni dróg oraz przebudowa chodników w Zbarzewie, Sądzi, Boguszyń, Dłużynie, Skarżyniu, Charbielinie, Boszkowie i Włoszakowicach
4	Rozbudowa szkoły podstawowej i gimnazjum w Bukówcu Górnym
5	Prace remontowo- adaptacyjne w szkole w Jezierzycach Kościelnych
6	Budowa remizy w Dłużynie
7	Zwodociągowanie wsi Charbielin
Razem wydatki inwestycyjne w roku 2001:	
5 318 541 zł	

L.p.	2002
1	Przygotowanie dokumentacji dalszej rozbudowy kanalizacji sanitarnej
2	Budowa boiska sportowego w Zespole Szkół w Dłużynie
3	Przebudowa dróg w Jezierzycach Kościelnych, ulicy Łąkowej w Grotnikach, ulicy Zalesie we Włoszakowicach
4	Budowa remizy w Dłużynie i Boguszyń
Razem wydatki inwestycyjne w roku 2002:	
563 037 zł	

L.p.	2003
1	Wykonanie projektu na budowę hali sportowej dla Zespołu Szkół Ogólnokształcących we Włoszakowicach
2	III etap budowy systemu gminnej kanalizacji sanitarnej
3	Modernizacja i rozbudowa stacji wodociągowej w Krzycku Wielkim
4	Kontynuacja budowy remizy w Dłużynie, zakończenie budowy remizy w Boguszyń
5	Budowa boiska sportowego w Zespole Szkół w Dłużynie
6	Wykonanie dokumentacji na adaptację budynku na Środowiskowy Dom Samopomocy we Włoszakowicach
Razem wydatki inwestycyjne w roku 2003:	
1 743 567 zł.	

III. IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH

1. GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJOWE GMINY WŁOSZAKOWICE

Główne problemy rozwojowe gminy Włoszakowice koncentrują się w ramach następujących obszarów:

- Inicjowanie i wspieranie rozwoju gospodarczego
- Ochrona zasobów środowiska naturalnego
- Przeciwdziałanie najdotkliwiej odczuwalnym problemom społecznym
- Zaspokajanie potrzeb grup wymagających ukierunkowanych działań – dzieci, chorych, osób starszych i niepełnosprawnych
- Wykorzystanie i kształtowanie walorów turystycznych
- Podnoszenie poziomu życia mieszkańców

1.1 GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJOWE W OBSZARZE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Jednym z istotnych zadań w zakresie infrastruktury technicznej wymagających zrealizowania na terenie gminy Włoszakowice jest dokończenie kanalizacji sanitarnej na dużej części obszaru gminy liczącej w swej strukturze 13 wsi sołeckich. Według stanu na koniec 2003 r skanalizowane zostały następujące obszary na terenie Gminy:

- Grotniki – plan został wykonany w całości i skanalizowano cały obszar wsi
- Włoszakowice – skanalizowano około 60% gospodarstw
- Bukówiec Górny – skanalizowana około 30% gospodarstw

Obecnie realizowana jest kanalizacja Włoszakowic oraz Bukówca Górnego. Dodatkowo na obszarach gminy, gdzie budowa kanalizacji ogólnospławnej jest z różnych przyczyn niemożliwa dąży się do rozwoju alternatywnych sposobów utylizacji ścieków, które zakładają wykonanie oczyszczalni przydomowych. W dalszej

perspektywie planuje się rozbudowę oczyszczalni ścieków poprzez zwiększenie jej mocy przerobowej.

W procesie kanalizacji - zgodnie z harmonogramem dzielącym prace na etapy - przede wszystkim należy uwzględnić jak największe korzyści dla środowiska naturalnego oraz całej gospodarki wodnej, gdyż nieodpowiednie rozwiązanie tego problemu może mieć poważny wpływ na degradację środowiska naturalnego, którego wykorzystanie i rozwój możliwości w tym zakresie jest jednym z priorytetów gminy Włoszakowice.

Sieć wodociągowa na terenie gminy Włoszakowice pokrywa swoim zasięgiem zdecydowaną większość gospodarstw – około 95%. Jednak część obszarów nie jest w ogóle zwodociągowana. Większość ujęć wody zlokalizowanych jest na terenie Gminy, lecz Gmina korzysta także z ujęć wody poza jej obszarem, co stanowi kolejny problem wymagający rozwiązania, ponieważ powoduje to poważny wzrost kosztów eksploatacji dla wszystkich mieszkańców zamieszkujących obszar Gminy. Jeśli opisujemy stan techniczny sieci wodociągowej na terenie gminy Włoszakowice okazuje się, że niektóre odcinki sieci wodociągowej wymagają modernizacji ze względu na zastosowanie przestarzałej technologii rur cementowo – azbestowych. Modernizacji wymagają także stacje hydroforowe w celu poprawienia efektywności ich działania. Systemy zaopatrzenia w wodę są nie zintegrowane, lecz w najbliższym czasie przewiduje się połączenie wszystkich sieci wodociągowych pracujących w pięciu hydroforniach na terenie Gminy. Najbliższe plany przewidują również rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej.

System zbierania, sortowania i składowania odpadów funkcjonuje w gminie Włoszakowice prawidłowo. Na terenie całej gminy funkcjonuje zorganizowany system zbiórki i wywozu odpadów, także niebezpiecznych i wielkogabarytowych. Dodatkowo uruchomiony został system segregacji odpadów u źródła zapewniający odbiór odpadów z terenu całej gminy na składowisko zlokalizowane w Trzebani. Gmina uregulowała gospodarkę odpadami podpisując umowę z Miejskim Zakładem Oczyszczania w Lesznie. Planuje się także w porozumieniu z innymi jednostkami budowę składowiska odpadów i zakładu utylizacji.

1.2 GŁÓWNE PROBLEMY ROZWOJOWE W OBSZARZE INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ

Na terenie gminy Włoszakowice przebiegają drogi powiatowe i gminne. Drogi powiatowe posiadają łączną długość 61,1 km natomiast drogi gminne to 75 km długości dróg, z czego aż 63 km stanowią drogi nieutwardzone.

Dotychczasowe działania w dziedzinie drogownictwa na terenie gminy skupiały się przede wszystkim na bieżących naprawach i utrzymaniu istniejącego stanu dróg. Na pewno nie wpływa to na polepszenie stanu dróg w dłuższej perspektywie czasowej. Realizacja bieżących potrzeb modernizacyjnych pozwala jedynie na wykonanie ograniczonych zadań rzeczowych dla wybranych zagadnień remontowych. Poważnym problemem dla mieszkańców gminy Włoszakowice jest duży odsetek dróg nieutwardzonych. Utrudnia to przede wszystkim komunikację na obszarze gminy w trudnych warunkach atmosferycznych. Stan techniczny dróg przebiegających na obszarze gminy nie jest czynnikiem istotnym tylko dla mieszkańców i działających tutaj podmiotów gospodarczych, ale jest to podstawowy czynnik przy wyborze lokalizacji inwestycji. Wysoka jakość infrastruktury komunikacyjnej na terenie gminy stanowi o większej dostępności komunikacyjnej oraz przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu. Poprawa stanu dróg przyczyni się również do zmniejszenia zużycia pojazdów i wydłuży czas ich eksploatacji.

Dostępność komunikacyjna wyraża nie tylko poziom osiągalności gminy w ruchu kołowym, czy kolejowym. Należy zwrócić uwagę, że ta ostatnia w ciągu ostatnich lat ulega pogorszeniu w wyniku ograniczania ilości przejazdów na trasach kolejowych.

Miarą dostępności komunikacyjnej jest również stopień rozwoju oraz jakość świadczonych usług telekomunikacyjnych. Na terenie gminy Włoszakowice nie występują problemy w zakresie dostępu do sieci stacjonarnej. Istotną sprawą jest możliwość podłączenia kolejnych abonentów oraz dalszego rozwoju sieci telefonicznej. Nie występują również ograniczenia w możliwościach korzystania z usług operatorów telefonii komórkowej, gdyż na terenie gminy swe usługi świadczą operatorzy wszystkich sieci telefonii komórkowej. Infrastruktura informatyczna jest rozwinięta w znacznym stopniu, na terenie gminy działa serwis internetowy zawierający ogólną charakterystykę gminy, listę najważniejszych podmiotów

gospodarczych oraz najważniejsze dane teleadresowe poszczególnych jednostek Urzędu Gminy. Poza tym skomputeryzowane jest również Liceum Ogólnokształcące im. Karola Kurpińskiego we Włoszakowicach zapewniające uczniom możliwość korzystania z usług internetowych. Dane wskazują także na funkcjonowanie 1 kafejki internetowej.

Braki w infrastrukturze drogowej, mają ogromny wpływ na atrakcyjność gminy w aspekcie ogólnego rozwoju gospodarczego, a przede wszystkim rozwoju na tle intensyfikacji ruchu turystycznego.

1.3 GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Produkcja rolna na terenie gminy Włoszakowice jest znacznie utrudniona ze względu na słabą jakość występujących gruntów. Ponad połowa gruntów to gleby o klasie bonitacyjnej V i VI. Dodatkowo większość gospodarstw jest małych od względem areалу, co także nie wpływa na ich efektywność i dochodowość. Alternatywą jest ukierunkowanie się produkcji rolnej na uprawy pieczarek, bądź różnego rodzaju roślin szklarniowych, w tym aspekcie można zauważyć zróżnicowanie produkcji.

Istotnym problemem na terenie gminy Włoszakowice jest problem bezrobocia tym bardziej, że dotyczy ono w dużym stopniu ludzi młodych w wieku od 18 – 24 lat – w roku 2003 stanowili oni prawie 36% ogółu bezrobotnych, z w roku poprzednim 41%. Stan na koniec roku 2003 wskazywał, że na terenie gminy Włoszakowice zarejestrowanych było 455 bezrobotnych. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie ponad 82% z ogólnej liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy to osoby uprzednio pracujące (375 osób), z czego 30 osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Zjawisko bezrobocia jest powszechne wśród absolwentów wchodzących na rynek pracy. Rozpoczynanie życia zawodowego od pobierania zasiłku wywołuje głęboko negatywne skutki w sferze społecznej.

Niepokojącym zjawiskiem jest także zwiększająca się liczba długotrwale bezrobotnych. Zwiększyła się liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata oraz liczba bezrobotnych wśród osób pozostających bez pracy krócej niż 1 miesiąc.

Rodzi to obawy o przyszłą skuteczność podejmowanych przez nie wysiłków w celu znalezienia pracy.

Bardzo ważnym czynnikiem jest opracowanie planów szczegółowych zagospodarowania przestrzennego. Należy jasno określić przeznaczenie terenów na kolejne lata. Plan taki pozwala władzom gminy na uporządkowanie polityki inwestycyjnej pod względem lokalizacji poszczególnych – nowych podmiotów gospodarczych. Jest to także niezwykle istotny czynnik dla potencjalnych inwestorów zainteresowanych lokalizacją własnego kapitału na terenie gminy Włoszakowice. Ważne jest określenie i zapewnienie, iż dany obszar jest ściśle przeznaczony na określony cel, odpowiadający potrzebom inwestora, oraz poznanie potencjalnych możliwości zwiększenia skali produkcji, związanych ze zwiększeniem obszaru zajmowanego przez przedsiębiorstwo.

1.4 SFERA SPOŁECZNA

Na terenie gminy Włoszakowice nie występują problemy z dostępnością do podstawowych usług medycznych i są one świadczone na wysokim poziomie. Problem pojawia się na etapie możliwości korzystania z usług specjalistycznych w zakresie pomocy medycznej. Spośród szkół zlokalizowanych na terenie gminy jedynie placówka we Włoszakowicach posiada gabinet pielęgniarski, zapewniający natychmiastową pomoc uczniom. Zadaniem gminy w tym zakresie jest zgromadzenie niezbędnego wyposażenia i środków medycznych.

W ramach zapewnienia większego bezpieczeństwa mieszkańcom gminy jak i wczasowiczom w okresie letnim samorząd lokalny podejmuje także starania w celu utworzenia Zintegrowanego Systemu Ratownictwa we Włoszakowicach polegającego na koordynacji działań poszczególnych instytucji takich jak straż pożarna, policja i służby medyczne.

W najbliższym czasie należy rozwiązać problem związany z zapewnieniem bezpieczeństwa i przeciwdziałaniem wzrastającej przestępczości na terenach letniskowych.

Obszar oświaty na terenie gminy funkcjonuje dobrze. Gmina jest jedną z niewielu, na której terenie funkcjonuje Liceum Ogólnokształcące posiadające również skomputeryzowane sale z nieograniczonym dostępem do internetu dla wszystkich

uczniów, szeroką ofertą zajęć nadobowiązkowych, biblioteką oraz czytelnią. Jednak wiele placówek boryka się z tak podstawowymi problemami jak brak sal o odpowiednich standardach w szkołach, brak wyposażenia sal lekcyjnych, sali komputerowych, czy ogólnym stanem technicznym budynków szkolnych wymagającym modernizacji.

Wachlarz usług w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych na terenie gminy Włoszakowice jest szeroki i sprawnie funkcjonujący. Na obszarze gminy prowadzi działalność wiele organizacji społecznych, towarzystw, klubów, organizowane są liczne imprezy o charakterze sportowo – rekreacyjnym i kulturalnym.

1.5 TURYSTYKA I REKREACJA

Gmina Włoszakowice posiada bardzo dobrą bazę dla rozwoju turystyki. Bazę tą stanowią warunki przyrodnicze oraz dziedzictwo kulturowe gminy. W perspektywie najbliższych lat rozwój sektora turystycznego stał się priorytetem w gospodarce gminy Włoszakowice. Najbardziej rozwojowymi terenami pod tym względem są obszary położone w okolicach Jeziora Dominickiego, zwłaszcza miejscowość wypoczynkowa – Boszkowo Letnisko. Istnieją tam bardzo dobre warunki dla uprawiania sportów wodnych, a łącząca okoliczne jeziora sieć kanałów sprawia dodatkowe możliwości dla organizacji spływów kajakowych.

Intensyfikacja ruchu turystycznego wiąże się z prowadzeniem racjonalnej polityki władz samorządowych, związanych nie tylko ze wzbogacaniem atrakcyjności omawianych terenów, ale również z utrzymaniem dobrego stanu środowiska naturalnego w znacznym stopniu już eksploatowanego i degradowanego przez letników.

Większość obiektów rekreacyjno – turystycznych nie jest przystosowana do przyjmowania w czasie od października do maja. Jest to bardzo niekorzystne dla miejscowej gospodarki, gdyż wprowadza wymóg utrzymania infrastruktury technicznej na terenach letniskowych (instalacja kanalizacyjna i wodociągowa). Zadaniem samorządu jest zachęcanie do przekształcania terenów o charakterze letniskowym w osiedla funkcjonujące przez cały rok.

Pełne wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych wiąże się z dużymi nakładami inwestycyjnymi dla ich ochrony (zabytki kultury i przyrody). Na terenie Gminy zlokalizowanych jest kilka szczególnie atrakcyjnych obiektów, które mogą stać się potencjalnymi celami podróży turystów odwiedzających pobliskie tereny. Należy także wytyczyć atrakcyjne trasy komunikacyjne umożliwiające zwiedzanie najciekawszych obiektów zabytkowych na terenie gminy oraz walorów środowiska naturalnego. Miejsca te bywają często zaniedbane i ich odrestaurowania będzie wymagało kolejnych nakładów finansowych.

Bez czystych jezior, zadbanych zrewaloryzowanych parków, nakładów na wizerunek krajobrazu, nie może być mowy o funkcji turystyczno – rekreacyjnej gminy. Starania samorządu gminy idą w kierunku stworzenia wizerunku gminy atrakcyjnej dla zwiedzających, oferującej pobyt w czystym środowisku naturalnym, z możliwością zwiedzania ciekawych obiektów zabytkowej architektury, urozmaicony atrakcjami kultury ludowej.

IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

1. KRYTERIA KOLEJNOŚCI REALIZACJI INWESTYCJI

Zaproponowane poniżej kryteria oceny inwestycji służyć będą:

- tworzeniu list rankingowych zadań wprowadzonych do Planu Rozwoju Lokalnego,
- ocenie inwestycji w poszczególnych kategoriach

1.1 OCENA INWESTYCJI W KATEGORIACH UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH:

- Zasięg oddziaływania:
 - ośrodek gminy - Włoszakowice
 - cała gmina,
 - zasięg ponadgminny.
- Wpływ na rozwój gospodarczy i nowe miejsca pracy:
 - nie wpływa,
 - podwyższa atrakcyjność inwestycyjną gminy, co w przyszłości może, przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy,
 - w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną gminy.
- Wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży:
 - nie wpływa,
 - poprawia możliwości rozwoju,
 - daje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego.
- Wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców (w zakresie zagrożenia życia i zdrowia, przestępczość):
 - inwestycja nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców,
 - inwestycja poprawia bezpieczeństwo mieszkańców,
 - inwestycja daje nową jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców.

- Wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy i gości:
 - nie wpływa,
 - niewielki,
 - istotny.

1.2 OCENA INWESTYCJI W KATEGORIACH STRUKTURALNYCH:

- Powiązanie inwestycji z innymi inwestycjami już realizowanymi przez gminę:
 - nie,
 - tak.
- Stopień zaawansowania inwestycji:
 - nowa inwestycja,
 - faza koncepcji i opracowania wstępnego,
 - opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant,
 - pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji),
 - rozstrzygnięcie przetargowe,
 - podpisana umowa na realizację robót budowlanych lub rozpoczęta budowa.
- Zadania wynikające z decyzji niezależnych od gminy:
 - brak decyzji wpływających na inwestycję,
 - przewiduje się ryzyko zaistnienia takiej decyzji,
 - jest wydana decyzja mająca wpływ na inwestycję.
- Na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej:
 - nie wpływa,
 - częściowo,
 - zdecydowanie.

- Wpływ na środowisko naturalne:
 - neutralny wpływ na środowisko,
 - niewielki wpływ na środowisko,
 - inwestycja ma istotny pozytywny wpływ na środowisko.

- Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku gminy:
 - neutralny,
 - pozytywny,
 - istotnie zmienia wizerunek gminy.

- Wpływ inwestycji na poprawę jakości życia mieszkańców gminy poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej
 - nie wpływa,
 - zwiększa jakość życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej infrastruktury technicznej,
 - zwiększa jakość życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej,
 - zwiększa jakość życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej w obszarach niedoinwestowanych.

1.3 OCENA INWESTYCJI W KATEGORIACH FINANSOWYCH:

- Wpływ inwestycji na budżet w okresie eksploatacyjnym:
 - wpływ ujemny (istotny wzrost stałych wydatków budżetowych),
 - wpływ neutralny,
 - wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych, lub uniknięcie wysokich kosztów związanych z wstrzymaniem inwestycji).

- Korzyści ekonomiczne dla mieszkańców:
 - brak,
 - niewielkie,

- duże.
- Możliwości finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):
 - nie,
 - środki finansujące do 20% inwestycji,
 - powyżej 20% i nie więcej niż 50% inwestycji,
 - powyżej 50% inwestycji.
- Możliwości finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne):
 - brak możliwości,
 - środki finansujące do 20% inwestycji,
 - powyżej 20% i nie więcej niż 45% inwestycji,
 - powyżej 45% inwestycji.
- Możliwości współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):
 - nie
 - środki finansujące do 10% inwestycji,
 - powyżej 10% i nie więcej niż 30% inwestycji,
 - powyżej 30% inwestycji.

2. ZESTAWIENIE ZADAŃ I PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH

Poniżej przedstawiono tabelę zawierającą zestawienie projektów i zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w latach 2004 – 2013 na terenie Gminy Wijewo. Tabela obejmuje zadania o charakterze lokalnym oraz ponadlokalnym.